

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCOUDENEC

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.549 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Francoska varnost — nemška enakopravnost

Druga za drugo se objavile štiri evropske velesile svoje stališče v razorožitvenem vprašanju. Angleška in italijanska vlada sta menda dogovorno objavili svoje spomenice hkrati v trenotku, ko je Hitler, na praznik obletnice nemške revolucije, razbijal po govorniškem pultu v berlinskem parlamentu in ko je Francija tako rekoč brez vlade — kajti ta film levičarskih vlad, ki si sledijo druga drugi sredi kroničnih kriz in nezgodnih denarnih škandalov, ne zasuži imena vlad — na kar sta tudi Nemčija in Francija predali javnosti besedilo svojih spomenic izmenjanih že 1. in 19. jan., a skrbno prikritih pred radiodavnimi očmi javnega mnenja. Iz tavanja, ki je trajalo cele tri mesece, od 15. oktobra, ko je Nemčija zapustila vrata Zvezne narodov in šla domov, smo torej nekateri in neprizakovano prišli na jasno ozemlje. Velesile so položile karte na mizo in položaj se razgrinja pred nami čist in jasen.

In če sedaj še premagamo čisto naravno antipatično, ki jo vsak izmed nas občuti, kadar koli prebira literaturo o razorožitvenih poganjih, in se vržemo na branje teh štirih dolgih neprejavljivih diplomatskih dokumentov, jih očedimo vsega lepotičja in besedičenja, nam naenkrat zazija nasproti v vsej svoji strahoti osnovni problem, ki je na dnu vsega prekanka o razorožitvi in oborožitvi, ki je duša tega mednarodno-političnega problema, ki žre Evropo in svet, to je vprašanje francosko-nemških odlagoščev. Vse štiri spomenice so le 4 različni predlogi za ureditev francosko-nemškega sporov. Male države so v tej veliki igri le težila, ki bi jih rade velesile položile v svoje tehtnice, a pri načelnu reševanju tega vprašanja njihovo zadruženje ni odločilnega pomena. Glavna nasprotnika sta Francija in Nemčija; Italija in Anglija igrajo vlogo posrednikov, ki podpirajo, sledič svojim lastnim političnim potrebam, enkrat francosko stališče, drugič zopet nemške zahteve, medtem ko so male države rezerve, ki jo nasprotoči partnerji skušajo pritegniti v borbo kadar in kakor zahteva položaj na bojišču.

Iz objavljenih spomenic si je sedaj mogoče ustvariti jasno sliko o željah obeh glavnih nasprotnikov. Kaj zahteva Nemčija in kaj je Francija pripravljena dati? Tako se glasi po slovensko povedano razorožitveni problem.

Francija ne želi nicesar drugega, kot da ima vsa potrebne jamstva, da je varna pred vojaškimi vpadi. To ni nobena kaprira in nobeno jahanje na pravnih formulah, to je za Francijo bitni življenski predpogoj. Kadar je en narod v enem stoletju doživel tri vojaške vpade, ki so mu opustošili najbogatejše dele njegovega ozemlja, potem ni čuda, če je prišel do preprečanja, da prazno, papirnato ali zvočno zatrjevanje o miru in bratstvu ni vredno nicesar in da je boljše imeti druga učinkovitejša sredstva v rokah, s katerimi je mogoče zaustaviti vse tiste barbarske navale že kar na meji. Tako misli francoski narod in tako mora v Franciji misliti vsaka vlada, ki je tega imena vredna. V povojni dobi so vladali v Franciji ljudje, ki so bili v tem pogledu radikalni. Z maršalom Fochom, ki je s proročkim glasom pred 15 leti zahteval, naj se Nemčija razdeli v dve, eno severno, drugo južno nemško državo, in s Poincaréjem, ki je znal s svojimi besedami spraviti vso Nemčijo v pozor, je ta generacija za enkrat izginila. Prišli so na površje milejši možje, briandisti se jim je reklo, ki so opustili zvenketanje z orojem in so branili Francijo s topovi lepega čuvstvovanja, češ, da se Nemečka veliko laže pridobi z lepo, sentimentalno, toplo besedo, kot pa s strogim poveljem. Ti možje so bili politiki velikih sreč in dobrih namenov, toda uspeh njihove politike je bil ta, da so pomagali vzgojiti onstran francosko-nemške meje čete maščevalnosti, ki so se potem zlili v narodno-socialistični pokret hitlerjanstva. Diktirati sedaj Nemčiji nihče ne more več, zaforej ne preostane Franciji nicesar drugega, kot da oboroži svojo mojo do zobi in da skuša z neposrednimi pogajanji z Nemčijo potisniti možnost naslednjega oboroženega vpada čez Ren kolikor mogoče daleč v bodočnost. Francoski državniki v sedanji debati s prebujeno Nemčijo ne iščejo drugega, kot da pomirijo Nemce, da jim ustrežejo, kolikor mogoče, da jim pridejo nasproti v pogledu zahtev, ki tičejo nemški narodni ponos, pri tem pa skrbno pazijo, da koncesije, ki jih žrtvujejo na nemški žrtvenik, ne oslabi obrambne in odporne moći francoske republike. Francoski razorožitveni predlog je torej stalno isti: dajte tam mednarodno-vojaško jamstvo za našo varnost, če pa tega ne, ne dočakujte se naše udarne moći in pomagajte nam zavlačevati nemško oboroževanje, kajti, ko bo Nemčija oborožena, kdo ve, če ne bo takoj udarila na naše meje? In pa dovolite nam, da stalno nadzirammo moč nemškega orožja!

Za Nemčijo je problem čisto drugi. Nemčija zahteva zase priznanje popolne in polne enakopravnosti z vsemi drugimi velesilami, češ, dokler nima njen glas na mednarodnih konferencah upor v močni oboroženosti, bo vedno manj vreden, kot pa glas katerever ali druge velesile. Spričo francoskega strahu za svojo varnost je Nemčija vrhu tega očividno podlegla skušnjavi, da ta strah izkoristi, da vzdržuje mnenje o tojnjem oboroževanju v nemški državi, da se z vsemi silami otepa vsake kontrole, da se enostavno pusti imeti za mnogo bolj oboroženo in močno, kot je v resnicu, pri tem pa se vedno uradno zatrjuje, da je razorožena do golega, brezpravna in zapostavljena. V razorožitveni debati, oziroma boljše rečeno v prepričanju s Francijo vihti torej Nemčija kar dvojno orožje: krik naravnega prava po enakopravnosti in tisto grožnjo s tajnim oboroževanjem. Enakopravno zahteva, da mora Nemčija dobiti pravico do enakočitljive vojske in enakočočnega orožja, tajno oboroževanje pa izključuje vsako inozemsko nadzorstvo. To so bile doslej v vseh nemških zahtevah stereotipne točke. Toda kakor je Francija v spomenici z dne 1. januarja nekoliko popustila, ker je pristala na to, da se armade velesil postopoma, v starih stopnjah znižajo na kolčenik, dovoljen Nemčiji, in da sprejme tudi za se mednarodno nadzorstvo, je tudi Nemčija odnehalo v toliko, da privoli v stopečo armado 300 tisoč mož državne milice in pristane na mednarodno nadzorstvo, ki bi mu podvrgla tudi svoje hitlerjevske oborožene oddelke.

Na tej točki je treba vključiti posredovanje Anglije in Italije, ki skušata jarek med nemškimi zahtevami in francoskimi koncesijami zasuti na ta način, da vsaka po svoje — v našem primeru obe, Francija in Italija, bolj naklonjeni nemškim zahtevam iz razlogov svečne politike — skuša utrditi Francijo v prepričanju, da je v ravnem, Nemčijo pa, da je postala enakopravna. Toda Anglija, ki je očetna država, ki nima z Nemčijo nobene neposredne meje, še bolj kot Italija sili na znižanje zemeljske vojske in zemeljskega orožja in je manj jasna in manj kategorična glede zahtev po enakopravnosti Nemčije v letalstvu in na morju. Italija pa v svojem predlogu sicer pritska na razorožitev, a povsed,

Framasonska ali desničarska diktatura v Franciji

Predsednik Lebrun

Pariz, 6. februarja.

Pariz izgleda danes, ko vse z napetostjo pričakuje odločilne seje parlamenta, kateremu se bo nova vlada nočjo predstavila, kakor vojaški tabor. Novi policijski prefekt je mobiliziral vso policijo, pripravljena pa je tudi republikanska garda s tanki in strojnici, da prepreči nemire. Bati se je nameč, da se bodo spospeli na eni strani bojevniki, na drugi pa socialisti. Afera Stavjskega kot taka je nameč popolnoma stopila v ozadje pred borbo, ki naj odloči o tem, ali ostane na vladi sedanja levica, ki ni nič drugača kakor s socialisti zvezano framasonstvo, ali pa zmaga desnice bodisi parlamentarnim potom bodisi na kak drug način. Socialisti namreč trdijo, da desnica namernava državni udar in šušja se, da stoji za desnico francoski generalni štab, ki bi rad posadil na stolec predsednika republike Doumergue in uvedel diktaturo. Zdi se pa, da misli na diktaturo tudi framasonsko-marksistični blok, ker se je prepričal, da se more držeti samo še s silo. Da

levica misli na diktaturo

trdi tudi »Temp«, ki piše, da je odstavitev prefekta pariške policije Chiappe samo signal za naskok, ki so ga sklenili pod vodstvom socialistov framasoni, da preprečijo izbruh ljudske nevolje nad levičarskim režimom. Ostro napada vlado tudi bivši ministrski predsednik Tardieu v listu »Liberté«; češ da se je Daladier pokazal za najhujšega kartelista, ki je odstranil iz vlade vse zmerne elemente in žrtvoval Chiappa, da bi onemogočil pariškemu prebivalstvu, ki vodi Francijo, da dà duško svojim patriotskim člustom v svojem ogroženju proti klicki anacionalnih korupcionistov. Zanimivo je, da je

proti vladi tudi velika večina izobraženstva

ki sovražijo tako levičarski liberalizem kakor socialiste, za katere večina pariškega tiska nima drugega izraza, kakor »največje varalice naroda«. Nova vlada si je nakopal posebno nevjerojito kulturnih delavcev s tem, da je odstavila tudi Emila Fabra, upravnika sloveč Comité de France, in s tem razlutila ves umetniški svet. Levica je z odstavitevijo Fabra pokazala, da se njena maščevalnost ne ustavlja niti pred »smešnostjo«. Fabru so namreč zamerili, da so se v njegovem gledišču med predstavo Shakespearejevega »Koriolana« vrstile velike demonstracije publike proti režimu. Ker »Koriolan« slika razmere v starem Rimu popolnoma tako, kakršne so danes, so levičariji prepričani, da je Fabre to igro dal na repertoar nalašč. Naj bo tako ali drugače, res je, da je zvezra umetnikov in zveza francoskih pisateljev poslala vladu ogrožen protest. Kako pa misli ljudstvo sploh, dokazujejo vzklik, kakor n. pr. »Doli tatovil«, »Doli parlamenti«, »Živel Chiapela«, ki so padli včeraj, ko je bivši policijski

Dunajska vremenska napoved: Toplejše vreme, zjutraj še mrzlo, če dan topleje, oblačnost negotova, na jugu predvidoma jasno.

Dve diviziji vojaštva, celi oddelki tankov, strojne puške bodo branile levičarsko vlado Daladierja pred ogroženjem javne ga mnenja mladine in 50.000 bojevnikov, ki bodo manifestirali za poštenje

prefekt zapustil svoj urad in se na avtomobilu odpeljal domov. Aklamirala ga ni samo množica, ampak tudi policisti in policijski uradniki. Chiappe se svojega pomena zaveda, za kar je jasno značilno sledi: Ko je večer prej prišel k njemu novoimenovani prefekt na stanovanje, mu je Chiappe dejal, da ga ne priznava in da bo večer šel na ulico. Ko je novi prefekt ministru za notranje zadeve Frotu, to telefonično naznani, se je cela vlada ustrašila in sam Daladier je vprašal Chiappa telefonično, ali se je res tako izrazil. Chiappe pa se je med tem že premislil in je Daladier ironično odgovoril, da je res tako dejal, da pa je misil iti na ulico samo — na sprechod. Chiappe je ves dan sprejemal deputacije pariških mestčanov, ki so mu izražali svoje simpatije. Chiappe je bil tako pošten, da si ni za časa, ko je zavzemal tako visok položaj, nicesar zasušil, ampak celo za reprezentacijo in druge namene žrtvoval svoje lastno premoženje, tako da je v svojem pismu Daladieru po pravici lahko

zapisal sledi: »Jaz sem vstopil v hišo, iz katere ste me sedaj spodili, kot bogataš, začuščam jo pa kot revež.«

Cakajo nas nova odkritja

Večerna seja parlamenta bo na vsak način tako, da je pridobil zase vse socialiste, in sicer ne samo ortodoxiske pod vodstvom Leona Bluma, ampak tudi socialistične disidente, ki tako zelo hrepajojo po ministrskih stolčkih. Radi tega razčinajo, da bo Daladier dobil večino, toda se bo kljub temu zelo burna oziroma še burnejša, nego bi bila, ako bi bil Daladier prisiljen odstopiti. Poslanec Ybarneygar je pripravil nova odkritja o škandalu Stavjskega in hoče napasti vse one ministre Daladierove vlade, ki jih je ta prevezel v svojo vlado iz prejšnjega kabineta, v prvih misli vzet na tarčo Paul-Boncourja, ki je pod Daladierom na splošno presenečenje dobil portfelj vojske.

S sabljami po glavah bojevnikov

Bitka med narodno gardo in demonstranti

Snočnji izgredi bivših bojevnikov so bili tako močni, da je bilo v vsej četrti Champs Elysées proglašeno obsegno stanje. Pred polnočjo je moralna republikanska garda na konjih pred parlamentarnim poslopjem potegnil sablje proti demonstrantom in je bil pri tem ranjen tudi slepi narodni poslanec Scapins. Policija je nastopala zelo surov in je pri tem zlomila drog zastave organizacije bojevnikov. Razdražila množica je prisilila nekega policista, ki je potegnil sabljo, da je stopil s konja ter pokleplnil pred onečaščeno zastavo. Predsednik organizacije je postal predsednik republike protest proti surovemu nastopu police.

Tudi današnji dan je bil po pričakovanju zelo nemirevni dan. V okolici parlamenta in na velikem trgu blizu občinske posvetovalnice na levih obali Seine ter na velikih bulvardi je odstranjeno vse, kar bi lahko služilo demonstrantom za orožje. Osem velikih organizacij je grozilo, da prirede take demonstracije, kakršnih Pariz še ni videl. Socialisti bodo demonstrirali proti reakciji, desnica zaradi odstavitev pariškega policijskega prefekta Chiappa, demonstracije napovedujejo monarhisti in razne patriotske organizacije, med katerimi so tudi nacionalni bojevniki itd. Dijaška društva so napovedala, da bodo ob času zboriščne seje priredile velik obhod po boulevardu St. Michel. Ker tudi sindikalisti pripravljajo obhod na Place de la Concorde, se je policija pripravila, da prepreči eventualne sponade. Notranji minister Frot in vojni minister Boncour sta pustila okrepitev pariško garnizijo. V okolici mesta sta postavljeni dve diviziji, razen tega pa je v strogi pripravljenosti republikanska garda. Nekateri listi trdijo, da so iz Versailles in Melouna poslani v Pariz oddelki strojnici in tankov.

Danes ob 9 dopoldne se je sestal ministrski svet k seji, popoldne ob 3 pa je bila zboriščna seja, na kateri je orisal predsednik Daladier svoj program. Istočasno je bila tudi seja senata, na kateri bo pravosodni minister prečital vladno izjavo. Policija je mnenja, da bodo demonstracije dosegle vrhunec ob 8 zvečer. Kar tice splošnega položaja v parlamentu, je le ta sledi: če bodo socialisti glasovali skupaj z neosocialisti, bo vladu zagotovljena večina. Medtem kaže, da so socialistična stranka v zadnjem trenutku omahuje. Leon Blum je objavil v današnjem »Populare« članek, v katerem pravi, da se socialistična stranka zaenkrat ni vezala na novo vlado in da ima popolnoma svobodne

roke. Toda če bo desničarska reakcija grozila, bodo socialisti vsekakor znali izpolnit svojo dolžnost, ker je njihov glavni cilj borba proti reakciji. Člani socialistične stranke so pozvani, da pridejo do zadnjega moža v zborišče, ker je položaj resen.

Med drugimi interpelacijimi je vložena tudi nova interpelacija, ki se nanaša na nov škandal hančnika Stavjskega zaradi poneverbe 20 milijonov frankov. Kakor se zatrjuje v interpelaciji, so v to aferto vmešani tudi nekateri politiki. Vse kaže, da bo senacija na današnji zboriščni seji govor notranjega ministra, ki bo izpravo obrazovalo predstavnikom prefekta Chiappa. 30 narodnih poslancev je poslalo vladu odprtoto pismo. Poslanci so nalenili po pariških ulicah tudi proslavljati vsebinu tega pisma, ki je naperien proti Daladieru radi tega, ker je dovoil odstavitev pariškega prefekta.

Vladna izjava

Pariz, 6. februar. Danes dopoldne je bila seja vlade, na kateri se je sprejel tekst vladne izjave, ki jo prečita danes popoldne v zborišču ministrskemu predsedniku Daladieru. Vladna izjava je zelo kratka in se v njej izraža želja, da se takoj seставi poseben parlamentarni preiskovalni odbor z nalogom, da v vseh podrobnostih preizšče zadavo Stavjskega, zlasti v kolikor so v aferto vmešane javne in politične osebnosti. Ta odbor se boste sestal v najkrajšem času in bo sestavljen iz 22 narodnih poslancev, ki jih bodo volile posamezne zboriščne skupine. S tem se hoče zagotoviti nepristranost preiskave. Odbor ne bo imel sodnih pooblastil. Ministrski predsednik Daladier namerava spraviti v red tudi državne finance in hoče izvršiti gospodarsko-politične reforme, ki bodo v vsem odgovarjajo modernim potrebam. Predlagal bo kratek in splošen program, vendar pa se v podrobnosti ne bo spuščal. Kar tice zunanjosti politike, bo izjavil, da bo sedanja vlada nadaljevala dosedanje politiko o svetlosti mednarod

Pariz se punta

2030 ranjenih - Demonstranti oblegajo poslansko zbornico

Pariz, 6. febr. T. Demonstracije v Parizu, ki se niso končane, zavzemajo vedno večji obseg. Množice se pomikajo napram parlamentu in so dosegli trg de la Concorde kljub gostemu policijskemu kordonu. Množica je tako razširila, da je moral republikanska garda oddati več salv, ki so ubile nekaj žensk.

Demonstracije so postale posebno hude, ko so se delaveli, ki so zapustili tovarne, pridružili množicem. Kmalu so se vse ulice okoli parlamenta napolnile z demonstranti, ki jih je garda na konjih držala nekaj časa v sah, čeprav so demonstranti metali petarde, ki so plašile konje.

Položaj pa se je zelo poslabšal, ko so komunisti začeli zažigati tobačne kloske. Proti njim je moralna nastopiti garda na motorbusih, ki so zavozili v demonstrante, katere so naskočili drugi oddelki garde s

sabljam. Cela bitka se je razvila na mostu Concorde. Vsa množica se je deloma v begu deloma namenoma zgnetia okoli poslanske zbornice.

Palača poslanske zbornice je v sedanjem trenutku od množice naravnost oblegana, tako da noben poslanec ne more hih zapustiti. Pač pa spravljajo v zbornični vestibul ranjence, katerih število znaša v sedanjem trenutku 2030.

Med tem pa korakajo občinski svetniki Pariz, kateri pripadajo desničarskim strankam, po ulici de Rivoli proti poslanski zbornici, noseč trobojne zastave.

Na čelu demonstrantom stoji rojalistična mladina ali takozvani Camelots de Rot, potem sindikalisti in komunisti pa socialdemokrati. Največ pa je bojevnikov. Zmeda je nepopisna in se je batil, da pride do še hujših prizorov.

Heimwehr uvača diktaturo na Tiolskem

Dunaj, 6. febr. b. Š v teku tega tedna bo Avstrija poslala pritožbo Zvezi narodov v zadevi sporov z Nemčijo. Zvezni kancler dr. Dollfuss se vrne iz Budimpešte v petek. Tudi rešitev spora, ki je izbruhnil na Tiolskem med Heimwehrin in krščanskimi socialisti, je odgovorena. V petek bo dr. Dollfuss sprejet tiolskega deželnega glavarja Stumpfa ter voditelje heimwehra. Zaradi tega spora prehaja v zanimivo fazo borbe, ki se že dolgo vodi za proti socialno-krščanski stranki. So ljudje, ki trdijo, da gre na Tiolskem pravzaprav za prevrat samega dr. Dollfussa proti dr. Dollfussu, nameč da so se tamkajšnji dogodki odigrali v glavnem po predhodnem sporazumu med Heimwehem in dr. Dollfussem.

Priziv na Zvezo narodov

Zeneva, 6. febr. c. Avstrijski poslanik v Ženevi Pflügl je danes obiskal glavnega tajnika Zveze narodov Avenola. Sporočil mu je, da bo besedilo avstrijskega apela na Zvezo narodov še danes predvajano tajništvu. Pflügl je tudi sporočil Avenolu, da bo dr. Dollfuss osebno prisostvoval razpravam in bo sam osebno razložil avstrijsko stališče. Tukaj se govori, da bo Svet Zveze narodov sklican že v začetku prihodnjega tedna, da razpravlja o avstrijsko-nemškem sporu.

Pariz, 6. febr. c. »L'Oeuvre« prinaša iz Londona vest, da sta se danes sestala MacDonald in sir John Simon. Razpravlja sta o avstrijsko-nemškem sporu in o posledicah avstrijskega spela na Zvezo narodov. Oba sta se sporazumela za to, da bi bilo sedaj najbolje, da bi se avstrijsko-nemška zadeva predala odboru trojice, ki naj prouči vse možnosti sporazuma. Angleška vlada

se zelo boji, da čl. 11 pakta Zveze narodov danes ne bi mogel biti izvajen proti Nemčiji. S tem bi se samo pokazala nova slabost Zveze narodov. Komisiji teh članov bi naj predsedoval italijanski delegat. Ker obstajajo zelo dobrni odnosji med Nemčijo in Italijo, Nemčija ne bi smela prezirati delo komisije, kateri predseduje Italijan.

Austrija - sama

Pariz, 6. febr. T. Današnje časopisje komentira avstrijski priziv na Zvezo narodov in enodružno obžaloje smole, ki jo ima Dollfuss s svojim prizivom. »Action Francias« piše, da se nahaja avstrijska republika v snitni nevarnosti in da nikdo, niti Francija ne gane s prstom, da jo reši. »Oeuvre« obžaluje, da ima Francija danes obilo in preveč drugih posla in da nima časa brigati se za avstrijska vprašanja. »Le Jours« se vprašuje, kdo naj organizira izredno zasedanje Zveze narodov in če bi to zasedanje v današnjih prilikah ne bilo podobno vpujiti osamljenega v puščavi. Francija je sicer še v Ženevi, toda danes nima časa za ženevska vprašanja. Na Mussolinija nikdo ne more računati, Anglijo pa skrbni sami usoda njen razočarljivo spomenice. Beck je v imenu Varšave izjavil, da on nikdar ni delil z Evropo njenje nezaupljivosti naprom Hitlerju, Francijo v svojem govoru komaj omenja, Avstrije pa sploh ne pozna. In ta Beck bo predsednik izrednega zasedanja Zveze narodov, ki naj rešuje vprašanje avstrijske samostojnosti.

Dunaj, 6. februarja b. Zvezni kancler dr. Dollfuss odpotuje jutri ob 8 zjutraj v Budimpešto, kamor pride ob 12.40. Ze v petek ob 7 zjutraj pa se vrača nazaj na Dunaj.

Ljubljanski občinski svet

Ljubljana dobila monopol za elektriko

Ljubljana, 6. febr.

Danes dopoldne se je nadaljevala seja ljubljanskega občinskega sveta, ki je bila zaunji petek prekinjena. Edina točka dnevnega reda je bila razprava o elektrifikacijskih pogodbah mestne občine s KDE, oziroma z banovino in o pogodbi s Česnjem in »Elektrot«. Ta točka je bila zadnjic odstavljenca z dnevnega reda. Obe pogodbi se na javni seji nista prečitali, ker je dobil vsak občinski svetnik kopiji obeh pogodb, naši bratci so pa o vseh obeh pogodbah že poučeni, ker smo objavili izvleček iz obeh pogodb v št. 25 od 31. jan. letos.

Javni seji je danes prisostvoval v imenu banske uprave in speciator dr. Guštin, otvoril in vodil jo je župan dr. Puc, v imenu upravnega odbora mestne elektrarne pa je poročal načelnik Rado Hribar.

Poročevalce je navajal zgodovino pogajanju med mestno občino in KDE od leta 1929 dalje. Navedel je, da so se pogajanja leta 1929 razbila zaradi premajhne možnosti KDE, da bi dobavljala Ljubljani energijo in ker Ljubljana tedaj ni imela potrebe. Lani pa so KDE postavile daljnovid do Črnčuč, potrošnja energije pa je v Ljubljani tako narasla, da se mora mestna elektrarna ozreti po novih dobavnih virih energije. Upravni odbor mestne elektrarne je vodil pogajanja z obema soppogodnikoma, to je s Česnjem in KDE vzporedno. Pogajanja so trajala lani vse leto in zaključek sta kolikor koliko ugodni pogodbi. Pogodbi s KDE in s Česnjem dajeta mestni občini v izrabu ves bližnji ljubljanski okoli.

Cena 65 par za kilovatno uro sicer za mestno občino ni najbolj ugodna, saj ima danes za premog in nafto, to je za stroške, ki bodo potem odpadli, mestna elektrarna manjše izdatke, toda računati je treba, da ni bilo treba postaviti že letos nov turbogenerator, ki velja 15 milijonov Din, in bi bilo treba ljubljanskemu kupcu električne pričaknati še amortizacijski delež za novi turbogenerator. Mestna občina bo primanjkljaj, ki ga bo doplačevala KDE, do prinesla na drugi strani z ugodno pogodbo z elektrarno Česnjo.

Nato je poročevalce še kratko označil pogodbo s Česnjem ter predlagal k predloženemu osnutku, ki so ga imeli v rokah občinski svetniki, neke oblikovne spremembe, ki deloma tudi olajšajo morebitne stroške mestne občine pri izvedbi pogodbe.

Prvi govornik, občinski svetnik Seunig je edini odprtio nastope proti predlaganemu načinu elektrifikacije mesta. Ostal pa je ocenjeval izključno le predlagano pogodbo s Česnjem, medtem ko je pogodbo s KDE v svoji neugodni kritiki izpustil. Kupnina za omrežje in konsumente Česnjeve elektrarne se mu zdi previšoka in zaradi dodatnih podrobnosti v pogojih tudi tokovina predraga. Poudarjal je, da kupnje mestna občina od KDE energijo v glavnem po času, ko je konica najvišja in torej tok najdražji, medtem ko bo odjemala od Česnja tok ponovi, ko ga je povsod dovoli, in je za Česnjevo elektrarno pač vseeno, ali pusti ponovi, da teče voda čez jez ali pa skozi turbine.

Dr. Ravnhar se je v obširnem govoru zavzel za novo pogodbo. Navajal je nekatere podrobnosti iz preteklosti teh pogajanj ter združil: Ko sem bil pred leti v tem občinskem svetu v opoziciji ter sem s svojimi tovarši zavzemal za pogodbo z banovino oziroma s

KDE, sem navajal v svojem dokazovanju praviste dokaže, kakor jih je sedaj poročevalce. Za pogodbo so se zavezali tudi nadaljnji govorniki, kakor dr. Fettich, ki je pri tem neugodno omenjal delo bivšega deželnega odbora: Šterk, ki je naglasil posebne interese Šišenskega prebivalstva, čes, da ima sedaj boljše pogoje z Električno zadružo; Kosem: dr. Klepec in dr. Bohinjec. Pomislite občinski svetnik Seuniga in tudi nekatere blagohodne kritike drugih govornikov sta zavračala poročevalce Rado Hribar in župan dr. Puc. Rado Hribar je pri tem še prečital naslednji predlog:

»Če bo vsled sklenitve pogodbe s Česnjem elektrarno v Tacnu prišlo do likvidacije Električne zadruge za Spodnjo in Zgornjo Šiško, se obvezuje MOL, da bo njena mestna elektrarna dodajala vsem današnjim konsumentom električnega toka na omrežju zadruge tok še 10 let od dneva podpisa pogodbe po istih cenah, kot jih danes računa zadruga. — Zato pa se mora Električna zadružna za Spodnjo in Zgornjo Šiško obvezati, da bo kupnino za svoje omrežje, ki jo bo prejela od MOL, odstopila za mestno hirnalcino in sirotišnico, ki jo bo MOL ustavila v Šiški.«

Predlog upravnega odbora mestne elektrarne, naj občinski svet odobi obe pogodbi z dodatnimi predlogi, je nil nato sprejet z vsemi glasovi proti Seunigovemu.

S tem je občinski svet torej priznal, kako pravilna je bila pot, ki jo je pred 25 leti v elektrifikacijskem vprašanju pričel pod dr. Lamptom bivši deželni odbor klub, nekatrim opazkom, ki so na današnji seji padale na delo nekdanjega deželnega odbora in njegovih poznejših pravnih naslednic.

Občinski svetnik Frelih je še stavil na župana vprašanje zaradi oblik sedanjega davčnega popisovanja, nakar je župan odgovoril, da mora občina pač opravljati samo tehnično stran tega popisovanja, medtem ko predpiše obliko finančno ravnateljstvo.

S tem je bila občinska seja zaključena.

*

Nagrajeni Slovenci

Belgrad, 6. febr. AA. Z odlokom promelnega ministra se nagrade na predlog razsodišča za oceno načrtov za letalske poštne znake ti-te umetnik:

Prvo nagrado 6000 Din dobi Trpin Janez, grafik iz Ljubljane, za sliko, ki predstavlja Dubrovnik; druga nagrada 4000 Din dobi Gorjup Rudolf, risar z Viča pri Ljubljani, za sliko, ki predstavlja cerkev na Opleniu; tretja nagrada 2000 Din dobita Omahan Janez in Serajnik Domicjan, inženjer arhitekt iz Ljubljane, za sliko, ki predstavlja Bleč; četrto nagrada 1000 Din dobit Andrejevič Kundjordje, akademski slikar, za sliko, ki predstavlja Mostar. Za 1000 Din se odkupi načrt g. Peroša Marka, profesorja iz Zagreba, ki predstavlja slap pri Jajcu. Nagrajenec se bodo načrti vrnili po pošti.

Nova petrolejska ležišča

Batavija, 6. febr. T. V nizozemski Novi Gvineji so odkrili nova velika petrolejska ležišča in voda pripravlja zakon, s katerim bo omogočeno preiskati 10 milijonov hektarov zemlje, od katerih bi en milijon hektarov takoj začeli iskoristiti. Na teh novih ležiščih so interesirane vse nizozemske petrolejske družbe, v prvi vrsti Royal Dutch

Poljska zunanja politika

Beck mnogo upa na Rusijo in hvali vrednost samostojne politike brez posredovalcev

Varšava, 6. febr. tg. Snoči je na seji senatnega odbora za zunanje zadeve zunanj minister polkovnik Beck imel daljši govor o zunanjem političnem položaju Poljske. V svojem govoru je minister Beck poudaril, da bo poljska vlada sleko prej sodelovala na mednarodnem toršču, posebno pri zvezni narodov, ampak, da je njen težišče obrnjeno na utrijevanje poljske države na podlagi neposrednih pogajanj z vsemi sosedji.

V kolikor pride v poštev razvoj odnosa med Poljsko in nemško-poljskem nenapadnem paktu se je Beck izrazil takole: Ko je v Nemčiji nastopila Hitlerjeva vlada, je vladalo v Evropi splošno mnenje, da se bodo razmere na poljsko-nemški meji poslabšale. Poljska vlada pa ni bila tega mnenja in se je že pri prvem neposrednem stiku z novim nemškim kanclerjem prepričala, da temu ni tako. Mi se težav nismo ustrašili, ampak smo pogumno šli sred med nje. Ta postopek poljske vlade je tudi omogočil izboljšanje sosednih odnosa med obema državama. Ko smo mi v pogumbih in jasnih besedah izpovedali svoje misli, je tudi nemška vlada storila isto. Zato ni bilo težko v tej obojestranski jasnosti sestaviti pogodbo, ki vsebuje želje obe vlad. Tako je nastal zopet mir med obema državama, ki sta se obvezali, da se pri razširjanju medsebojnih sporov ne bosta posluževali na-

o sam v bližnji bodočnosti stopili osebno v silke s sovjetskimi državniki.

O nemško-poljskem nenapadnem paktu se je Beck izrazil takole: Ko je v Nemčiji nastopila Hitlerjeva vlada, je vladalo v Evropi splošno mnenje, da se bodo razmere na poljsko-nemški meji poslabšale. Poljska vlada pa ni bila tega mnenja in se je že pri prvem neposrednem stiku z novim nemškim kanclerjem prepričala, da temu ni tako. Mi se težav nismo ustrašili, ampak smo pogumno šli sred med nje. Ta postopek poljske vlade je tudi omogočil izboljšanje sosednih odnosa med obema državama. Ko smo mi v pogumbih in jasnih besedah izpovedali svoje misli, je tudi nemška vlada storila isto. Zato ni bilo težko v tej obojestranski jasnosti sestaviti pogodbo, ki vsebuje želje obe vlad. Tako je nastal zopet mir med obema državama, ki sta se obvezali, da se pri razširjanju medsebojnih sporov ne bosta posluževali na-

Seja Narodne skupščine

Belgrad, 6. febr. m. Današnja seja Narodne skupščine, za katero je v poslanskih krogih zaradi vloženih interpelacij o zlorabah pri končni izvedbi agrarne reforme v Bosni vladalo veliko zanimanje, se je pričela ob pol. 10 dopoldne. Po prečitanju zapisnika zadnja seje je bilo sporočeno, da predlagajo finančni minister Narodni skupščini v odobritev zakonski osnutek o odobritvi računa državnih dohodkov in izdatkov za l. 1931-32. Ta zakonski načrt se je odstopil v pretres finančnemu odboru. Sporočilo se je, da finančni minister predlagajo nadaljnje narodni skupščini poročilo o mednarodnem stabilizacijskem posoščilu v zlatu po 1 odst. omenjene dohodkov in izdatkov za l. 1931-32. Ta zakonski načrt se je odstopil v pretres finančnemu odboru. Sporočilo se je, da finančni minister predlagajo nadaljnje narodni skupščini poročilo o mednarodnem stabilizacijskem posoščilu v zlatu po 1 odst. omenjene dohodkov in izdatkov za l. 1931-32. Ta zakonski načrt se je odstopil v pretres finančnemu odboru. Sporočilo se je, da finančni minister predlagajo nadaljnje narodni skupščini poročilo o mednarodnem stabilizacijskem posoščilu v zlatu po 1 odst. omenjene dohodkov in izdatkov za l. 1931-32. Ta zakonski načrt se je odstopil v pretres finančnemu odboru. Sporočilo se je, da finančni minister predlagajo nadaljnje narodni skupščini poročilo o mednarodnem stabilizacijskem posoščilu v zlatu po 1 odst. omenjene dohodkov in izdatkov za l. 1931-32. Ta zakonski načrt se je odstopil v pretres finančnemu odboru. Sporočilo se je, da finančni minister predlagajo nadaljnje narodni skupščini poročilo o mednarodnem stabilizacijskem posoščilu v zlatu po 1 odst. omenjene dohodkov in izdatkov za l. 1931-32. Ta zakonski načrt se je odstopil v pretres finančnemu odboru. Sporočilo se je, da finančni minister predlagajo nadaljnje narodni skupščini poročilo o mednarodnem stabilizacijskem posoščilu v zlatu po 1 odst. omenjene dohodkov in izdatkov za l. 1931-32. Ta zakonski načrt se je odstopil v pretres finančnemu odboru. Sporočilo se je, da finančni minister predlagajo nadaljnje narodni skupščini poročilo o mednarodnem stabilizacijskem posoš

S sej banovinskega sveta**Obraunava o kmetijstvu**

Ljubljana, 6. februarja.

Danes dopoldne je banovinski svet obravnaval poglavje o kmetijstvu v predlaganem osnutilku banovinskega proračuna.

Gornjak (Slov. Bistrica) je bil mnenja, naj bi se meščanske šole po potrebi preuredile v kmetijski tip in da bi na meščanskih solah predaval tudi kmetijski strokovnjaki. J. a n ž e k o v ič (Koški pri Mariboru) je poučarjal potrebo kmetijskih zbornic. Ravnikar je bil mnenja, naj bi se zopet prirejali o počitnicah kmetijskih tečajev za učitelje. Kuhar (Puconci, Murska Sobota) je dokazoval, da proračun za kmetijstvo v vsem proračunu ne znaša 10,7% kakor je bilo rečeno, temveč manj, ker so v ta oddelek vnešeni tudi stroški za uravnavo hudo-urnikov itd. P. i k l (Zalec) je zahteval večjo podporo hmeljarstvu.

B a b n i k (Št. Vid nad Lj.) se je zavzemal za pospešeno gojitev štajerske kokoši, za številnejše nagrade plemenskih bikov, da se v proračunu bolj upošteva postavka za umetna gnojila in manj travništvo itd. B i r o l l a (Zagorje ob Savi) je govoril o racionalizaciji kmetijske proizvodnje in o preprečenju anarhije v prodaji kmetijskih pridelkov. D. S a j o v i c (Kočevje) je govoril o prilagoditvi kmetijskih proizvodnji industriji, o zboljšanju kakovosti proizvodnje, a tekmi tujih kmetijskih izdelkov na našem trgu, o nevarnosti proletarizacije kmeteckih mladih, ki sili v tovarne, nasploh pa je tudi proti zakonski zaščiti kmeta, ki je škodljiva njegovemu zdravemu razvoju. B a j u k (Metlika) je govoril o štipendijah dijakov visokih v srednjih sol. G o r i č a n (Mozirje) je govoril o skrbi za pašništvo, ki mu je treba posvetiti več pozornosti, o sadjerejih itd. D e t e l a (Kranj) je pozdravil z zadovoljstvom postavko 150.000 Din v proračunu za semenogojstvo ter naglašal velik pomen pravilnega semenogojstva. Gornjak je govoril se o denarnem vprašanju in o vnovičevanju kmetijskih pridelkov, ki je za kmete pač najbolj važno.

V odgovoru na razne pomislike in nasvete, izrecene v obravnavi je ing. Z i d a n ř e k izjavil, da bo banska uprava upoštevala nekatere zadeve in nasvete, kolikor bo pač mogoče. Glede vprašanja štajerskih kokoši je poročevalc naglašal, da imajo pri nas dva tipa štajerk: jerebičko, ki je dobra jajčarica in pa rjava kokoš, ki je že standardizirana kot štajerska kokoš, čeprav glede nesnosti za jerebičko nekoliko zaostaja, prekaša pa jo po teži. Banska uprava bo letos dala pregledati vzrejevališča štajerske kokoši, ki so prav takoj deljena na rjava kokoš in jerebičko. Bodobnost ima po njegovem mnenju rjava kokoš, ker nese rjava jajca, katera perutinariji raje polagajo. Kar tiče kostanja, bo za naše gozde že vse potrebno ukrenila gozdna uprava, z ozirom na kmeta pa je banska uprava že naročila s Primorskega 3000 cepičev, tako, da bo v bodoči tudi pri nas možna gojitev debelega kostanja. Banska uprava je sedaj bikorejem podelitevna nagrada le, da je čim bolj dvignila kakovost pasme. Iz postavke travnštvo odpade najmanj polovica za umetna gnojila, poleg prave postavke za ta gnojila, ki je namenjena predvsem za poskusno uporabo umeđnih gnojil. Glede kmetijskih tečajev je poročevalc objabil, da se bodo vršili tudi v bodoči. Na opazko člana ban. sveta K u h a r j a , da okrajna glavarstva premalo skrbe za kmetijske referente, je ing. Z i d a n ř e k objabil, da se bo to popravilo pri prvi inspekcijski okrajnih glavarstev. Dalje je poročevalc razložil težave s serumom proti svinskim kugam, ki je zelo drag, nagnal je dalje pomen semenogojstva, opisal lep napredek, ki so ga naše mlekarne zadruge dosegle v izdelavi najboljših vrst sira itd. V naši banovini je 12 uradno priznanih vzornih kmetij, vzornih kmetov je seveda več.

Ban dr. M a r u ſ i č je našo še pojasnil razne zadeve. Na opazko, da je proračunska postavka za kmetijstvo premajhna, je omenjal, da pri najboljši moći ni mogoče več storiti, čeprav znesek 9,7 milijonov Din absolutno ne zadostuje za vse številne panoge kmetijstva. Potrebno pa je vedeti, da mora skrbiti banovina za 1600 km svojih cest, kar zahteva nad polovico vseh stroškov v proračunu. Banovina ima vse polno zavodov, ki jih mora vzdrževati. Banovina bo napravila za povzdrogo kmetijstva vse, kar bo le mogoče.

V nadaljnji obravnavi je L a v t i ſ a r (Kranjska gora) poudarjal potrebo primernega zneska za mlečno propagando, prosil pa je dalje tudi za primerno podporo Čebelarskemu društvu, ki bo letos slavilo 200 letnico znamenitega slovenskega čebelarja Janeša. S k u h a l a (Ljutomer) je govoril o krizi vinogradništva, ki ne zmore več novih investicij in mu zato grozi propad. Zahteva preprečitev obremenitve nadrobne prodaje vina z raznim občinskim in banovinskimi trošarinami, dalje se zavzema za odpravo carine na modro galico ter za olajšavo denarnega prometa ter za omogočitev brezobrestnih posojil kmetom. Predlagal povisje proračunskega podpor za konjerejo od 40.000 Din na 50.000 Din, v kar g. ban in ing. Z i d a n ř e k privolita. J a n ř e k o v ič (Maribor) govoril o raznih mlekarneih in perutinarskih vprašanjih. E r j a v e c (Dol. Lendava) govoril o čebelorejji v Prekmurju ter nastopa proti uvozu kranjskih čebel, zlasti pa proti dovozu tujih čebel na prekmurske čebelne pašnike, oziroma vsaj za omejitev čebelne paše za tuge čebele. S o l a r (Ptuj) prosi, naj se ukine naredba, da ne smejo kmetje doma klati svoje živine. K u h a r (Murska Sobota) govoril obširno o raznih prekmurskih kmetijskih vprašanjih.

Urejanje hudournikov

V ban. proračunu in bednostnem skladu je bilo namenjenih 1.005.000 Din za hudourniška dela. Realiziranih je bilo doslej 575.000 Din za dela v Solčavi, v Bučeči vasi, v Ratečah itd. Letos bodo izvršena še tale dela: v Mozirju, Ljubnem, Lučah v Sav. dolini, v Sapoti pri Radecah, na Dobrovri pri Ljubljani, v Mojstrani, Boh. Bistrici in Žireh. Vendar so v splošnem sredstva za urejanje hudournikov premajhna.

Program za proračunsko leto obsega samo najnajnejša dela, katera je prebivalstvo zahtevalo že dolgo vrsto let.

Nato je banovinski svet obravnaval osebne izdatke tehničnega oddelka. V debati je omenil pomočnik ban. g. dr. Pirkmajer, da se je število cestiarjev v novem proračunu povečalo. V sledeti debati so gg. svetniki stavili svoje predloge glede boljše organizacije cestarske službe, nadalje pa tudi predloge o raznih nujnih gradbenih delih svojega področja. G. Kuhar je prosil, naj bi cestarji dobili za izvrševanje svoje službe dežne plašče, g. Krulej za to, da bi bili občinam na razpolago banovinski inženjerji za razne projekte itd.

Prihodnja seja bo justri ob pod desetih.

PARKETE

dobavlja, struži in čisti najceneje

J. LUŠIN

Ljubljana, Selenburgova ulica 7-L

37 ciganskih porok obenem

Vojvodinske oblasti zadnje čase ostro nastopajo proti koruznim zakonom, ki jih je v tankajšnjih krajih vse polno. Na vrsto so prišli tudi cigani. V Velikem Bečkereku jim je policija kratkomalo stavila ultimatum, ali naj se poroče ali pa gredo v zapor. Cigani kot partnici ljudje so se odločili za zakon, kajti za zapor imajo še druge izglede. Vsi ciganski koruzniki v Velikem Bečkereku so se odločili, da se poroče vsi na en dan. Dolga vrsta ciganov in cigank se je napotila v cerkev, kjer je bila poroka. Bilo je vsega skupaj 37 parov. Med njimi bili ženini in neveste s 14 in 15 leti, najstarejši ženin je bil star 78, njegova nevesta pa 76 let. Po poroki je bila bogata ciganska svatba.

Gozdovi

V naši banovini so gozdovi velikega gospodarskega pomena. Saj obsegajo 677.181 ha ali 42,92% vse površine banovine. Največ je malih gozdnih posestnikov, skupno je bilo v vsej banovini 142.000 gozdnih posestnikov konec leta 1932. Posebna pažnja je posvečena zaščitnim gozdovom, katerih je stalno zaščitenih v naši banovini 193.131 ha, začasno zaščitenih gozdov pa je 2.774 ha. Lani je bilo z oblastvenim dovojenjem izkrščenih 198 ha gozda.

>SLOVENEC<, dne 7. februarja 1934.

Konkurz „Vzajemne pomoči“

Vse upnike Vzajemne pomoči pozivljeno, da pazijo na to, da pravočasno priglase svoje terjetve. V poštev pridejo oni člani Vzajemne pomoči, ki so imeli terjeti od Vzajemne samopomoči za smrtne slučaje svojih zavarovancev. Kakor sedaj kaže, bodo priznane vse terjetve glede posmrtnin, ker najbrž ne bo obveljalo tolmačenje, da se naj izločijo takozvana spekulativna tolmačenja, to je zavarovanja tuhijih oseb.

Prvi zbor upnikov bo 8. februar, in opozarjam, da ima na ta zbor upnikov pristop vsak upnik, ne pa samo delegati, kakor so hoteli varati nekateri neučne ljudi. Zato se bojimo, da bo kar premalo prostora na sodišču za toliko število prijavljenih upnikov. Nesmiselno je tudi, da se nekateri toljažijo s tem, da bo mogoče konkurs ustaviti in celo zadrževanje sprijatelj drugače. To se ne more zgoditi in zato bodite previdni, komu daste pooblastilo, da vas zastopa pri prvem zboru upnikov.

Občinske volitve v Cerkvenjaku

Upravno sodišče v Celju je pod št. A 434-33-7 izdalo sledočno odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vrstile v občini Cerkvenjak (pošta Sv. Anton v Slovenskih goricah), okraj Maribor levi breg, se je v volivnem imeniku vpisani Soko Franc iz Cerkvenjaka dne 22. oktobra 1933, torej v odistem roku osmih dni po dnevu volitve, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po § 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugodi in se razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volivnega odbora s tem, da se morajo po § 50 odstavku 5 zakona o občinah v mesecu dni od dne prejema te odločbe vršiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na pritožbo zgornj imenovanega je upravno sodišče po presledu pritožbe in vseh volivnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah v občinski odbor zgornj navedene občine dogodile sledeče nepravilnosti:

Glasom soglasnih izpovedb kot priče zaslišanih članov volivnega odbora Stumpa Ludovika, Novaka Martina in Bežjaka Alojza se je na dan volitev javil Lovrenčič Vinko kot predstavnik liste Balaskovičevi. Kot je v spisu navedeno, je Lovrenčič takoj, torej še pred sklepanjem, zadostno legitimiral, da je predstavnik Balaskovičeve liste. Potemkam je bila radi gori navedene nepravilnosti:

Način izvajanja volitve je nepravilno, ker je volivni odbor uveljavil volivnega odbora s tem, da se morajo po § 50 odstavku 5 zakona o občinah v mesecu dni od dne prejema te odločbe vršiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Vlaki v liških zametih

Iz Like poročajo, da je pretekle dni silovita burja napravila velike zamete. V zametih je običalo več vlakov in pomožnih lokomotiv.

V okolici postaj Zrmanja, Malovan in Grac je bila do 5. t. m. vsa proga zametena. Vkljub napornemu čiščenju proge niso mogli pospraviti, ker je burja vedno znova zametala.

V noči od 4. na 5. februarja je med postajama Lovinac-Medak naneslo toliko snega na progo, da je v njem obtišli osebni vlak št. 1011, ki je vozil proti Zagrebu. Vlak so morali razklopiti in vsak del pospodbje vleči nazaj na postajo Lovinac. V teku dneva 5. t. m. so pojem z velikimi napori progo toliko očistili, da je mogel vsaj en osebni vlak proti Zagrebu.

Ko so čistili progo, je burja tri lokomotive, ki so orale sneg, tako zametila, da se niso mogle

bor, in ni bilo označeno, da je on predstavnik te liste, je volivni odbor skenil, da Lovrenčič Vinko nima pravice prisostvovati volivnemu postopanju na volišču kot predstavnik Balaskovičeve liste, četudi je Lovrenčič takoj izkazal, da je res predstavnik, s tem, da je predložil volivnemu odboru izvirno uradno potrdilo okrajnega sodišča pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah z dne 12. oktobra 1933, Šn 127-25-33 o tem, da je on predstavnik Balaskovičeve liste, njegov namestnik pa Rojs Jakob.

Glasom zapisnika o poslovanju volivnega odbora pred glasovanjem se je ta sklep Lovrenčiču takoj objavil, nakar je le-ta zapustil volivni lokal. Iz navedenega izvira, da se je Lovrenčič takoj, torej še pred sklepanjem, zadostno legitimiral, da je predstavnik Balaskovičeve liste. Potemkam je bila radi gori navedene nepravilnosti:

Glasom soglasnih izpovedb kot priče zaslišanih članov volivnega odbora Stumpa Ludovika, Novaka Martina in Bežjaka Alojza se je na dan volitev javil Lovrenčič Vinko kot predstavnik liste Balaskovičevi. Kot je v spisu navedeno, je Lovrenčič takoj zaslužil nasprotno Zimševico listo.

Radi navedene nepravilnosti je moral upravno sodišče po § 50 odstavku § 50 zakona o občinah odločiti, kakor je zgornj navedeno.

Celje, dne 4. januarja 1934.

nikamor ganiti. Burja je divjala kakor pravi orkan – že od sobote.

V zametih pri Zrmanji je med drugimi ostal v snegu na progi tudi tovorni vlak, ki je vozil 300 volov v Split. Voli so bili namenjeni na Malto. Razume se, da je žival strašno trpela od mrazu. Nekaj volov je poginilo. Končno so jih spravili iz vagonov in peš gnali do postaje Padjen, kjer so jih zopet naložili v vagona in odleteli v Split.

Burja je pretekle dni divjala tudi na morju. Več parnikov, ki so jih pričakovali v Split, sploh ni prišlo. Nekateri pa so prišli z zamudami do 36 ur. Toda 5. t. m. se je umirilo. Solnce je začelo greti z jasnega neba in kmalu so v Splitu imeli 20 stopinj C toplotne. Na planini Kozjak in Mosor se je začel topiti sneg. Sedaj imajo v Splitu zopet pravo pomlad. Morje je čisto gladko.

Lanski zasluk v prekmurskih sezonskih delavcev

Rankovci, 5. februarja.

Število prekmurskih sezonskih delavcev se od leta do leta krči. Padlo je pa posebno lani, ko je Nemčija zaprla meje našemu sezonskemu delavcu.

Zato si je naš delavec iskal zasluk na veleposlovstvu v Vojvodini, kjer je zasluk razmeroma slab.

V Franciji je zasluk še dokaj dober. Povprečno pride na delavca 5000 Din, dočim pri našem komaj 1500 Din. V Franciji je lani odpovedalo 620 moških in 920 žensk. Pri tem niso včilni delavci, ki so v Franciji že več let. Njih število znaša 1300 in sicer 600 moških in 700 žensk, ki so zasluzili 6.500.000 Din.

Skupni zasluk v Jugoslaviji znaša lani Din 4.234.000, v Franciji pa 14.230.000 Din. Dočim je zasluzilo naše delavstvo leta 1930 Din 27.000.000, leta 1931 okrog 20.000.000 Din, leta 1932 14 milijonov dinarjev, a leta 1933 Din 13

Krušno vprašanje likovnih umetnikov**Kulturna sramota za Slovence****Kaj govorí preteklost in kaj stori sedanjost?**

Ljubljana, 6. februarja.

Nas list je že poročal o veliki mizeriji, v kateri žive naši likovni umetniki. Te dni se je zglašila deputacija, v kateri so bili gg. Jakac, Šantel in Zorman, a vodil jo je banovinski svetnik g. Evgen Lovšin, pri banu dr. Marušiču in mu izročila spomenico, ki so jo istočasno poslali tudi vsem banovinskim svetnikom. Isto spomenico, le da naslovljeno na ljubljansko mestno občino, posljejo likovni umetniki tudi županu dr. Pucu in vsem občinskim svetnikom. Iz spomenice posnemamo:

Slovenski likovni umetniki, slikarji, kipari, grafiki prosimo, da se zviša budžetna postavka proračuna dravske banovine za leto 1934/35 v partijski prosvetnega oddelka pod točko: Odkup umetnin, zgodovinskih in umetno-obrtnih predmetov od Din 40.000 na Din 100.000.

Predlog utemeljujemo med drugim takole:

Slovenskih likovnih umetnikov je 50; oni reprezentirajo slovensko kulturno domino v tujini. Od leta 1918 so razstavljeni v Filadelfiji, v Buffalo, Clevelandu, Barceloni, Parizu, Amsterdamu, Bruslju, Saarbrückenu, Antwerpnu, Londonu, Manchestru, Berlinu, Dunaju, Varšavi, Lodzu, Pragi, Brnu, Rimu, Firenzi, Milunu, Bernu, Žurču, po Jugoslaviji; njih manifestacije so bile stebri, ki so prenašali kulturno zgradbo Jugoslavije po Evropi in Ameriki. Naša država in naša domovina je ob imenih politikov znana po imenih likovnikov; Metštrovič na pr. je ime, ki je najesneje združeno s pojmom Jugoslavija; naša dela vise po galerijah na Spanskem, Francoskem, na Češkoslovaškem, Poljskem, v Angliji, v Ameriki. To je elektr zadnjih 15 let. Ne literatura, ne muzika, ne drama, ne opera ni oprišla takega deleža za direktno presojo načionalne izrazitosti, kakor je to storila likovna umetnost. Institut Narodne galerije hrani našo in naših tovarisev produkcijo za preteklih 600 let in daje neposredno prvo poročilo domačinu in tujcu o naši historični in sodobni kulturni vrednosti, kajti naše slike, kipi, risbe, arhitektura govore z nacionalnim jezikom in obenem z internacionalnim.

Cerkve z oltarji iz plemenitega kamna, plafoni s fraskami z mnogo tisoč kvadratnimi metri ploščave, na tisoče slik ogromnih dimenzijs, nešteti kipov, zgradbe, ki ključujejo stoletje, povedo v številah, da je v tej umetnosti tvorbi zapopadenih stotin in stotin milijonov izdatkov za likovno umetnost! To je danes sloves Ljubljane in sloves Slovenije in je delo naših pokojnih tovarisov. Mi, živeti danes, bi radi prav toliko delali, kot so oni delali, če bi nam kdo dela dal. Tega nimamo in produciram le še na — up in padamo v stan nadležnežev in v borbi za kruhek v formo, ki ni več vredna človeka in produkcije, ki je neučinkiv komentator narodove duše iz veka v vek. Ali je to potrebno?

Kr. banska uprava je imela v proračunu za preteklo leto znesek Din 40.000 skupno za nakup umetnin, zgodovinskih ter umetno-obrtnih predmetov. MOL Din 25.000 le za nakup umetnin. Budžetna postavka MOL je bila izrabljena, ona BU pa le z 10%, torej skupno 29.000 Din izdatkov iz javnih sredstev ali: vesoljna slovenska likovna umetnost je dobila pri obeh javnih upravah dotacije v znesku plače enega samega povprečnega nameščenca.

Naš eksistenčni položaj je pa tale: od 50 likovnikov ima 30% male dohodek (šot žolnik, dnevničarji, grafiki pri tisku), ki povprečno ne presegajo Din 2000 mesečno; ostali 70% pa nima nobrega stalnega zaslužka, ampak mora živeti le od izkuščka prodanih umetnin; ta pa po kontroli zoper ne presega letnih čistih 300.000 Din ali na glavo povprečno Din 6000 letno.

Naši kolegi v Zagrebu in v Belgradu imajo umetniške akademije, kjer so nastavljeni kot profesorji in imajo na razpolago delavnice, material, modeli; oni dobivajo stipendije. Dotacije sakske banovine in mesta Zagreba znašajo nad 400.000 dinarjev; primorska banovina izdaja letno za likovno umetnost 251.000 Din. Slovenski umetniki pa nimamo Akademije, nimamo stipendij, nimamo ateljejev, nihče nam ne plača modela, platna, barve, gline, kamna, lesa. Slovenska likovna umetnost pa je prejela iz javnih sredstev 29.000 Din. Ta konstatacija je za Slovence kulturna sramota!

Da se likovnikom nevzdržni položaj olaiša in prizna likovni umetnosti ex offio eksistenčna upravnost, predlagamo:

D. V. Sporn

specjalist za notranje bolezni

se je presebil

v "Vzatemno zavarovalnico" nasproti glavnega kolodvora Telefon štev. 34 37

Kulturni obzornik**"Der grosse Herder"**

Nachschlagwerk für Wissen und Leben. Vierte völlig neu bearbeitete Auflage von Herders Konversationslexikon. Freiburg. Herder & Co. VII. Band: Konservativ-Maschinist. 1934. — Kakor smo že pisali ob šestih knjigi, gre uredništvo Velikega Herderja delo izredno od rok. V razdobju dveh let je poleg velikega gospodarskega atlasa dotiskanih že sedem obsežnih knjig, ki obsegajo tudi najnovješte izsledke vseh vej znanosti, umetnosti, gospodarstva, politike, tehnike itd. Leksikon ima poleg velike objektivnosti in resnosti, poleg krásne opreme in razkošnih leksikalnih prilog tudi to prednost, da skupa strogo kritično podati vse vrednote katoliške cerkve in z njo zdrženih naukov, ter na ta način popraviti netočnost in zamegljenost ostalih nemških leksikonov v versek področjih znanosti. Sedmi zvezek ima poleg dopolnitve prejšnjih podatkov tudi mnogo novih vložkov, ki so kritično zgrajeni. Tako moremo imenovati zlasti umetnostne sestavke o sodobnem slikarstvu, književnosti (nemški, francoski, angleški, ameriški, italijanski, češkoslovaški in ruski), liturgiji itd. Sestavek o Ljubljani je že zgoščen in svež (celo Narodna galerija je že omenjena), le enotne linije v imenoslovju kraj, reč itd ni. Neodpustno pa je, da se Veliki Herder tako malo meni za slovenske in občeslovene vrednote. Že zadnjič smo pisali, naj si uredništvo pošte koga izmed naših kulturnih ljudi, ki bo večje in pošteno poročal o vsem, kar mora priti našega v ta leksikon. Pa kakor vidimo v tem zvezku, je padla beseda na kamen. Izpuščen je Kopitar; svetovna veličina,

izpuščen je Janez Krek, čigar ime je prekorčilo — vsaj nemške meje! Tudi Kocena, ki ga pozna svetovna geografija, ne pozna Veliki Herder, da ne imenujemo Langusa, Mahniča (saj poudarja ta leksikon one može in predmete, ki jih nekatoliški leksikoni namenoma izpuščajo) in končno (mimogrede smo opazili) Kugyja, ki je znan turistični pionir. Zasedili pa smo kratke beležke o dr. Korošen in Gregorju Kreku, slavistu. Če je že Veliki Herder v splošnem kritično obdelan, naj več poslej izpolnili vrzeli slovanskih kulturnih doganjih in veličinah, da bo tudi s tega vidika prejel priznanje širokoščnosti in kritičnosti. Na vrsto pridejo namreč med drugimi še imena: Plečnik, Prešeren, Župančič... Kljub tem pomanjkljivostim, ki so za nas občutne, pa priporočamo ta leksikon vsemu razumnosti, ki hoče dobiti o posameznih, zlasti katoliških stvarach, kritično sliko. — L. G.

Mariborsko gledališče: Štambulška roža

Ob Straussu, Leharju in Kalmanu je Leo Fall tisti, ki je s svojimi skladbami izdatno prispomogel k popularizaciji dunajske opere ter se plasiral kot njen izrazit predstavnik. V štambulski roži, ki smo jo gledali v soboto večer v mariborskem gledališču, se je razvneila in stopnjevala živahnost in orientalsko folklorno barvitost Fallove melodike, usoglašene z vsem tem eksofotičnim svetom, ki se sledi v poslušavcu razkazuje v tej opereti. Saj je že sam naslov operete. V njem je služen orijenta, orientalne eksofotičnosti in privlačnosti. Znana libretista Brammer in Grünwald, ki sta tudi Kalmanova priateljska sodelavca, sta posadila v ospredje usodo Kemal pašine hčerke

Mariborske vesti:**V polnem jeku in teku**

Maribor, 6. januarja.

Prejšnji teden je dobila mariborska občina po tozadovnem komisjskem ogledu, o katerem smo poročali, tudi formalno dovoljenje za zgradbo novega mostu na Mariborski otok. Pripravljalna dela pa so se pričela že mnogo preje ter je sedaj v polnem teku in jeku gradba betonskih opornikov. Betonska dela izvršuje tvrdka Šlajmer & Jelenc. Pričela so se s polno paro, da se dovršijo čimprej, dokler je vodostaj Drave še tako nizek. Zelezno mostno ogrodje bo počivalo na starih opornikih, od katerih bodo po dva na slem, dva pa v dravski strugi. Ce bi Drava v zimi obdržala isti vodostaj, kakor v drugih letih časih, bi se podporniki v vodi lahko gradili samo v kesonih, kar bi pa zgradbo sila podražilo. Nizek vodostaj pa omogoča, da se gradita oba opornika v zagatnih stenah, ki so postavljene v strugi, da

onemogočajo dostop vode. Te zagate predstavljajo nekake suhe vodnjake, od vseh strani obdane od vode. Na dnu kopijo delavci, da pridejo do skalnih tal. Vdirajočo vodo pa sproti odvajata dve električni sesalki. Da se omogoči hitrejsje napredovanje gradbe, je zvezan otok tudi že z zaslinim mostom, za katerega so se uporabili deloma preostali deli nekdanjega mostu. Kopanje v zagatah naglo napreduje ter se bo v najkrajšem času že lahko pričelo z betoniranjem obeh vodnih opornikov, ki bodo naglo zrastla iz tal. Vsi štiri oporniki bodo gotovi meseca marca, na kar se prične z montažo zelezne nosilnega ogrodja, ki ga izdeluje Splošna stavna družba na Teznu pri Mariboru. Na zeleznom ogrodju bodo položene lesene mostnice. Most mora biti izgotovljen do sreda maja, ko se otvarja na otoku kopališčna sezona.

Požigalec se sam sodil

Maribor, 6. februar.

Dne 31. januarja se je ponoči prikazal rdeči petelin na strehi gospodarskega poslopja posestnika Franca Pernata v Morju pri Framu. Ogjenj je uničil poslopje do tal, zraven še vse gospodarsko orodje. 3 in pol vagona sena, 6000 kg slame, stikalnico ter naprav lastniku več ko 80.000 Din skode. Zavarovano je bilo poslopje za 63.000 Din. Takoj je bilo jasno, da gre za zloben požig in prebivalstva se je že pričela prijetiam vznešenost in preplašenost, kakor pred dvema letoma, ko je večer za večerom žarelo nebo nad Dravskim poljem.

Orožniki so šli z mrzlično vnevo na preiskavo ter ugibali, kdo bi mogel biti požigalec. Sam se je naposled zgodil okoli blapca Julija Kugla, ki je služil pri posestniku Pokrivaču. Kugl je prišel že čestokrat v navzkriž s paragrafi, ker ni znal točno ločiti med svojim in tujim. Dožil so ga raznih kurjih tatvin, izmaksanja denarnice, nedavnih ga je pa pogoreli posestnik Pernat obdolžil, da mu je vzel iz žepa večjo vso to denarja. Ta obdolžitev je bila povod maščevalnega napake, ki ga je Kugl v noči od 31. januarja izvršil ter začkal Pernatovo gospodarsko poslopje.

Ko so orožniki Kugla zasiščevali, je vse odločno počelo: Le močno je prebledel, ko mu je orožnik vrgel v obraz besedo: »požigalec«. Nato se je imenoval naposled zgodil okoli blapca Julija Kugla. Ustvarjal je raziskovalnik, ki je želel, da se posluša v kolaricu svojega gospodara ter se sodil sam. Obesil se je na prečni tram. Ko so našli obesence, je bilo truplo že mrzlo in trdo. S seboj je odnesel tudi skrivnost svojega požigalskega zločinka in moraše skrivnosti, o katerih se je bal, da bi zagledale kedaj beli dan.

*

□ Po 47 letih službe v zasljeni pokoj je stopil te dni g. Ivan Skočir, ki je bil gotovo najstarejši aktivni zelezniški uslužbenec nele v Mariboru, temveč tudi v širšem okrožju. Saj je dočakal v aktivni službi 83 let in 47 let je ne pretrgom izvrševal odgovorno in nelaho načelo. Lepa starost leta je dočakal g. Skočir v popolni telesni in duševni čistoti, ki mu jo naj nebo dodeli tudi še v bodoče, da bo užival v miru in zadovoljstvu leta zasljenega pokojca.

□ Novosadske pevke so prispevale v Maribor v ponedeljek. Na kolodvoru jih je sprejelo številno občinstvo, odposlanstvo Glasbene Matice, ženskega društva, pozdravila pa sta jih ravnatelj dr. Lominšek in Arnuš. Zvezar sta priredila žensko društvo in Glasbena Matica pveskemu zboru prijateljski večer v kazinskih prostorih. Udeležilo se ga je odlično mariborsko občinstvo. Sinoči so prispevale pevke »Novosadskega ženskega mužičkega udruženja« v kazinski dvorani pod vodstvom dirigenta Paščana uspel koncert.

□ Osebne izpomembe na sodišču. Upokojen je izvršil uradnik pri tukajšnjem okrajnem sodišču Volja Anton. — Za tolmača madjarskega jezika na sedežu okrožnega sodišča v Mariboru je postavljen dr. Lipai Viljem, odvetniški pravnik, začasno v sodni praksi pri Okrožnem sodišču.

□ Domači denarni zavodi prikrajšani. Že nekaj časa ne nalaga tukajšnje sodišče več denarja na zasluženih in sličnih raznih naslovih v domačih mariborskih zavodih, ampak pri Hipotekarni banki. Kratkoročne denarne svote pa denonira na davnem uradu. To je vsekakor bud udarec za mariborsko denarno gospodarstvo, osobito za Mestno hranilnico, ki je bila doslej največkrat delna teh sodnih naložb. Svote, s katerimi razpolaga sodišče, se zelo znatne ter bi se vsekakor pozname v domačem gospodarstvu, če bi bile načelne v mariborskih zavodih.

□ Domäni denarni zavodi prikrajšani. Že nekaj časa ne nalaga tukajšnje sodišče več denarja na zasluženih in sličnih raznih naslovih v domačih mariborskih zavodih, ampak pri Hipotekarni banki. Kratkoročne denarne svote pa denonira na davnem uradu. To je vsekakor bud udarec za mariborsko denarno gospodarstvo, osobito za Mestno hranilnico, ki je bila doslej največkrat delna teh sodnih naložb. Svote, s katerimi razpolaga sodišče, se zelo znatne ter bi se vsekakor pozname v domačem gospodarstvu, če bi bile načelne v mariborskih zavodih.

□ Richard von Kralik. Včeraj je na Dunaju umrl v 82. letu življenja češko-avstrijski književnik Richard von Kralik. Rodil se je 1. okt. 1852 v Eleonorenhaimu na Češkem, a svoje življenje je preživel na Dunaju. Znan je zlasti kot katoliški književnik, ki je mnogo storil za katoliški laici in bodisi kot pisatelj številnih dram (»Turki pred Dunajem«, »Maximiliane«, »Zadnji viteze«), bodisi kot kulturni zgodovinar z eseji in kulturno programatičnimi knjigami (»Osnove moderne umetnosti«, »Katoliško književno gibanje«, »Svetovna literatura in svetovna cerkev« itd.), napisal je tudi več pesniških zbirk in domačinskih povestí.

□ Castne pokojnine češkoslovaških književnikov. Češkoslovaška vlada ni pozabilo ob ustavljaju svobodne narodne države onih mož, ki so toliko storili za narodni preporod in za odpor proti tuji nadvladi. To so bili češki in slovaški književniki, katerim je vlada takoj po prevratu odobrila častno pokojnino po 1000 Kč mesečno. Pod starost je namreč ti moži opustili pero in žive le od pokojnine. Toda te pokojnine ne daje vlada kot nekak milodar, ki bi ponizeval narodne delavce, marveč, kot dolžno zahvalo vsega naroda svojim kulturnim tvorcem in neustrašenim borecm za svobodo. Danes prejemo te tkzv. književne pokojnine 43 književnikov. In kljub krizi, ki je zajela tudi češkoslovaško državo, ni vlada ukinila ali zmanjšala niti ene častne pokojnine. Vendar se je celo vrsta književnikov odrekla tej pokojnini v človekoljubne namene, zlasti za obskrbo otrok umrlih književnikov...

□ Svetovno znane Bayreutske slavnostne Wagnerove igre se bodo letos začele v dneh od 22. julija do 23. avgusta. V tem času bodo predvajali: trikrat celi ciklus »Prstan Nibelungov«, trikrat »Mojsje pevec« in šestkrat »Parsifal«. Tudi letos bo kot doslej dirigiral skladatelj Richard Strauss.

Otroci po nesreči zažgali borno streho nad glavo

Kamnik, 6. februarja.

Z otroci je velik križ in človek ne more nikoli dovolj vestno paziti nanje. Vedno stikajo po hiši in gorje, če pridejo do ognja. Zalostni vzgliedi, ki jih imamo dan na dan v tem oziru, nas opominjajo še k večji previdnosti. Da previdnost ni nikoli preveč, nam dokazuje tudi nesrečen požar, ki je bil pred kratkim v Kališah, občina Gozd nad Kamnikom.

V hiši št. 11 je stanovala v ekromni sobi mati s štirimi otroci. Usodnega dne proti večeru je bila doma. Starejši otrok je bil v šoli, najmlajši trije — dvojčka stara po 2 leti in 5-letni fantek pa so sedeli na mehkih plevnicah na peči in se igrali. Sredi med otroci je bila prizgana petrolejka. Ko je mati odšla v drvarnico, so otroci po nesreči prevrnili svetliko, ki

se je razlila, razlit petrolej pa se je užgal in naenkrat so bile v ognju tudi plevnice na peči. Otroci v jok, mati prihiti in jih reši pred ognjenimi plameni, ne more pa več pogasiti ognja, ki se je z bliskovito naglico razširil tudi na strop. Nad stropom je bila naložena stelja, ki je pospešila, da je pričelo goretih os rešno tramovje. Sosedje so požrtvovano prideli z reševanjem bornega pohištva. Omejili so požar, da ni pogorel še drugi del hiše.

Škoda po požaru je precejšnja, ker je pogorelo vse ostrešje in strop, družina pa se znašla v mrzli zimi brez strehe in brez sredstev. Posestnik, pri katerem je stanovala nesrečna družina, je bil zavarovan le za malenkostno vsoto. — Starši, ne puščajte otrok brez nadzoroval.

Skoda po požaru je precejšnja, ker je pogorelo vse ostrešje in strop, družina pa se znašla v mrzli zimi brez strehe in brez sredstev. Posestnik, pri katerem je stanovala nesrečna družina, je bil zavarovan le za malenkostno vsoto. — Starši, ne puščajte otrok brez nadzoroval.

Jetnik zaprl iečaria

V Dolnji Lendavi — tako poročajo listi — se je zgodilo tole: V ondotrem okrajinem sodišču je bil zaprt neki Pavle Horvat. Komu je iečar zvečer prisnel večerje, je odklenil celico, kluč pustil v ključavnici in stopil v jeko. V tistem času pa je iečarja pograbil jetnik, ga vrgel ob tla, odprl vrata, jih zaklenil za seboj, skočil čez zid in ušel, ne da bi ga kdor opazil.

Ječar pa je stal v jeko. Ko se je pobral s tel, je klical na pomoč, a so ga že le drugo jutro oprostili iz zavora. Za ubeglim Horvatom so seveda izdali tiralice.

Sleparski ženin

V Belgradu je te dni policija prijela sleparja Otona Kodega-Kamenskega, ki pravi, da je star 40 let in da se je rodil v Starem trgu v Sloveniji. Ima spričevala, po katerih je dovršil gimnazijo in nato tehnično fakulteto v Budimpešti. Toda vsa spričevala so najbrž ponarejena in je tudi najbrž laž, da je po rodu Slovenc, ker slovensko ne zna govoriti, niti ne razume slovenski. Oton se je 25. septembra 1932 v katoliški cerkvi na Cukarici oženil s Števko Jovanovič. Živila sta nekaj časa skupaj, ko pa je Oton porabil ves njen denar, je izginil kakor kafra. Odšel je v Požarevac in iskal nove žrtve. Spoznal se je z učiteljico Vidovsavo Nikolič, ki se je kmalu zaljubila v čednega sinženjerja. Pristala je, da postane njegova žena, pod pogojem, da prestopi on v pravoslavlje. Inženjer je brez obotavljanja sprejel ta pogoj, prestolil v pravoslavlje in obenem spremeni svoje ime, Juliča laškega leta sta se vzela, nakar se je ponovila stara zgodba. Ko je posel ves njen denar, je mož izginil. Vrnil se je v Belgrad, kjer je stalno zahajjal v kinematografe, kavarne in boljše lokale, šečo nove žene. Spoznal je uradnico Dragicu Nikolajevič, ki je imela precej denar a v banki in poleg tega še dobro plačo. Oton Kamenski se ni več pisal Kamenski, ampak Oton Vladislav Blažek in je bil spet katoličan. Že čez 8 dni se je prevezjal slepar oženil z Dragicu. Ze se je veselil, kako bo končno uporabil bančno knjižico svoje žene, ko se je lepega dne znašel v glavnjači. Poletja je bila nanj opozorjena, ga je nekaj časa opazovala in ga v ugodenem trenotku vtaknila pod ključ. Pri njem so našli tri ponarejene legitimacije, vsako na drugo, ime in na vseh treh je bil pečat občine Stari trg v Sloveniji. Pustoloved je vse rubrike točno izpolnil. Kot poklic je navedel sinženjer in dostavljal, da je rezervni katekta prvega razreda. Policija ima polne roke dela, da povsem razjasni delovanje premetenega pustoloveda. Najbrž to niso njegove edine žrtve. Verjetno je, da je ved njegovih žrtev še v inozemstvu, kjer se je prej časa mudil. Pred nekaj leti je bil na Češkoslovaškem, kjer je pohajkal po kopališčih in letoviščih. Vedno je imel polno denarja. — Zanimalivo pa je, da se je oglasila njegova prva belgrajska žena, ki trdi, da ima pravico do nista, češ, da je samo njen zakon z njim veljaven.

— Ob pričenjanju se poapnenju krvnih cevi navaja raba naravne »Franz-Josef«-grenčice k rednemu odvajanju in zmanjša visoki pritisk krvi. Mojstri v zdravilstvu priporočajo pri raznih starostnih pojavih »Franz-Josef«-vodo, ker zanesljivo in milo odstranjuje zastajanja v kanalu želodčnega čревa in lenivo prebavo ter milo ublažuje razdraženost živcev.

— Statistika zakonov v Sarajevu. Po sedaj objavljeni statistiki je bilo v Sarajevu v letu 1933 sklenjenih 978 zakonov. Od teh je bilo 138 katoliških, 147 pravoslavnih, 603 muslimanskih, 17 starokatoliških, 66 židovskih in 7 protestantskih zakonov. Število zakonov je naraslo edino pri muslimanah in židih. Število katoliških zakonov je padlo od 149 v letu 1932 na 136.

— Pol milijona za djakovsko katedralo. Iz Djakova poročajo: Za popravilo djakovske katedrale je banska uprava nakazala znesek 500 tisoč dinarjev. Ker so tudi mnoga mesta prispevala lene zneske za ponovljeno Strossmayerjeve katedrale, nekatera bodo na še sledila, ho mogoče v glavnem pokriti stroške za popravilo poškodovanih delov katedrale.

— 20 milijonov za investicijska dela. V banovinskem proračunu donavsko banovino je dočlenih 20 milijonov dinarjev za investicijska dela. S tem hočajo omiliti brezposelnost.

— Pri bolezni »rra« in ponavnem »bil« najnečnosti v krvavljivam in napadih kapi zasigura »Franz Joseph«-grenčica lahko izpraznjenje krvave brez vsakega napora.

— Dva poškodovanca z dežele. V Hoteleu pri Padečah se je včeraj dopoldne priplatal huda nesreča. Otroci progovnega ministra državnih zemljepisov Lahnarja so ostali sami doma. 8-letna Pavla je odprla štedilnik, toda že v naslednjem hipu se ji je vneša oblike in otrok se je spremenil v živo baklo. Je s težavo se je starejšim, ki so prihiteli na nomoč posrečilo pogasiti ogenj na telesu otroka. Malo Pavla je dobila grozne oneskline po vsem telesu, po glavi in udih. Prepeljali so jo v ljubljansko bolnišnico, toda njeni stanje je skoraj brezupno. — V Spodnjem Brniku pri Cerkljah je razstreljeval 24 letni posestnik sv. Ivan Jenko dresveske žatore. Smodnik pa se je pri enem štoru prekmalil vnel in pri eksploziji si je Ivan resno poškodoval levo roko.

— V enem dnevu ovaden, obtožen in obsojen. Pred okrožnim sodiščem v Bihaču se je zagonoval g. Gjuro Kralj, 46-letni trgovski potnik, ker je proti plačilu ruval zobe in prodajal neke kapljice zoper zobne bolečine. Naznanih ga je okrajno načelstvo. Kralj je priznal, nakar je bil obsojen na mesec dni zapora, pogojno za dve leti. To je doslej najbolj zanimiva pravda, ker je bila v 24 urah vložena ovadba, dvignjena obtožba in izrečena sodba, s katero je bil zadovoljen.

— Pet članov družine umrlo za tifusom. Družina gostilničarja Kacuna v Čakovcu je bila preteklo jesen čisto zdrava in vesela. Decembra meseca preteklega leta je umrl oče Kacun. Za njim je umrla hčerka Julka in par dni za njo njen mož, ki je bil občinski blagajnik. Ni preteklo mesec dni in že je ležal na mrtvaškem odru Julkin ded. V tem času je bivala pri družini 18-letna bližnja sorodnica, ki je to dni zlomil še zdravo nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

— Nima sreča s svolimi nogami. 24-letnemu Mile Jurčeviču so pred kramom v Zagrebu odzeli desno nogo. Ker ni bil za nobeno delo, si je od tedaj naprej pomagal z beračenjem. Ko so mu prepovedali beračenje v Zagrebu, se je napotil v okoliške vasi. Predvčerjšnjim zvečer pa je v neki občinski vasi na snozkih tleh in si zlomil še zdravo nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

— S klade padel in umrl. V Giurgijevonu je imel na žagi omravka s kladami dolavec Martin Domitrovič. Naenkrat je padel s klade z neznatno višine in obležal mrtev. Zdravniška komisija je ugotovila, da ga je pri padcu zadel ka.

— Vsem dobrim ljudem, ki so se usmilili revnih družin na Muliavi in nosili podporo, katere so zelo prav orisale in načinili stiski odpomore, se v imenu vseh najtoplje zahvaljuje eksposit Pavel Podbregar.

Ostale vesti

— Rektorat univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani razpisuje dve mestni univerzitetni docentov na juridični fakulteti, in sicer eno za sociologijo in statistiko, drugo pa ali za pravno enciklopedijo in filozofijo, ali za ustavno pravo in teorijo o državi. — Prošnje, opremljene z objavljenimi znanstvenimi spisi ter z dokumenti po čl. 3. zakona o univerzitih, je vložiti najkasneje do 31. marca 1934 na rektoratu univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani.

— Verouk v kolah. Občinski svet v Čakovu je sklenil, da za ponavčevanje verouka na djakovskih šolah honorira katehetu po 20 dinarjev od ure.

— Novakov proces končan. V decembriju je vzbudil veliko pozornost proces proti bivšemu oblastnemu poslancu in predsedniku Žuranske zveze g. Ferdinandu Novaku iz Vrhpolja pri Kamniku. Kakor znano, je bil g. Novak na razpravi oproščen, državni tožilec pa je prijavil revizijo procesa. Sedaj je drž. tožilec umaknil predlog za revizijo in s tem je končno v kraju razprava, ki je vzbudila med občinstvom toliko zanimanja.

— Akelja za iskanje in odpravljanje radijskih motenj, ki jo začelo nočno ravateljstvo mesece maja 1933 brez vseh posebnih sredstev in brez vsake posebne podpore z izjemo enkratne podpore, ki jo je naklonila Ljubljanska mestna elektrarna, je pokazala, da je bila nujno in neobhodno potrebna. V smislu pozivov in razglasov v časopisu je prejel namreč referent za pobiranje radijskih motenj pri ravateljstvu v času od 17. maja do 31. decembra 1933 353 pritožb o radijskih motenjih. Motilnih elektronaprav je bilo najdenih v tem času 680, blokiranih pa 363. Odkritih motilev in motilnih elektronaprav ter odpravljenih motenj, oziroma blokiranih elektronaprav od na manjših do na večjih, bo pa gotovo veliko več, ker nam tvrdke, ki se počajo z iskanjem in odpravljanjem motenj, odkritih motilev ter ugotovljenih in blokiranih motilnih elektronaprav povčini niso sporočile.

— Akelja za iskanje in odpravljanje radijskih motenj, ki jo začelo nočno ravateljstvo mesece maja 1933 brez vseh posebnih sredstev in brez vsake posebne podpore z izjemo enkratne podpore, ki jo je naklonila Ljubljanska mestna elektrarna, je pokazala, da je bila nujno in neobhodno potrebna. V smislu pozivov in razglasov v časopisu je prejel namreč referent za pobiranje radijskih motenj pri ravateljstvu v času od 17. maja do 31. decembra 1933 353 pritožb o radijskih motenjih. Motilnih elektronaprav je bilo najdenih v tem času 680, blokiranih pa 363. Odkritih motilev in motilnih elektronaprav ter odpravljenih motenj, oziroma blokiranih elektronaprav od na manjših do na večjih, bo pa gotovo veliko več, ker nam tvrdke, ki se počajo z iskanjem in odpravljanjem motenj, odkritih motilev ter ugotovljenih in blokiranih motilnih elektronaprav povčini niso sporočile.

— Ob pričenjanju se poapnenju krvnih cevi navaja raba naravne »Franz-Josef«-grenčice k rednemu odvajanju in zmanjša visoki pritisk krvi. Mojstri v zdravilstvu priporočajo pri raznih starostnih pojavih »Franz-Josef«-vodo, ker zanesljivo in milo odstranjuje zastajanja v kanalu želodčnega čревa in lenivo prebavo ter milo ublažuje razdraženost živcev.

Naznanila

Ljubljana

I v teku svetega leta so romale v Rim tri skupine Slovencev. Pot je vodila čea Florencio v Rim, grede pa so se ustavili v Padovi in Benetkah. Prav po tej poti nas bo vodil pri nočnem predavanju predavatelj g. Vinko Zor in sicer s pomočjo številnih sklopčenih slik. Predavanje se vrši pod okriljem Leonove družbe in se začne ob 8 v verandni dvorani hotela Union. Predpredavanje vstopnic: rez. sedeži 5 Din, običajni 3 Din, stojisci 2 Din, za dijake 1 Din v Ljubljanski knjižnici, Miklošičeva c. 7.

I Kino Kodeljevo. Drevi ob 8 najboljši zimsko-sportni film: »Ljubezen v snegu. Znizane cene.

I Starši! Vsečiliški profesor dr. K. Ozvald bo imel danes, v sredo 7. t. m. predavanje ob 20 na učiteljišču v Ljubljani, v risalnici (II. n.) o vprašanju: »Kam z našo žensko mladino?«

I »Nekaj pustnega veselja« pripravi Sveti vojska drevi ob 20 v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ul. 12. Predaval bo monsignor V. Šteka. Kdor ljubi pošteno veselje — naj pride! Vstopnina ni.

I Dobrovoljci, pridite v sredo 7. februarja ob 20 na redni mesečni sestanek k tov. Krečiču, gostilna, Vidovdanska cesta (Ljubljana). Kdor ne more, naj nismo eno odgovori na okrožnico Š. ev. 1/43.

I »Nove naidbe in dognania na Oltevje« je našel 1. stok, predavanja, ki ga priredi Prirodosnastvena sekacija Muz. dr. za Slovenijo v

petek, 9. t. m. ob 18 v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi. Predaval bo g. prof. Štefan Brodar.

— Maribor

m V Ljubljanski univerzi predava jutri, v četrtek in petek o fašizmu, boljševizmu in stanovski družbi prof. dr. Ivšič iz Zagreba.

— Celje

c Predavanje za planince. Drevi ob 8 zvečer bo predaval v veliki dvorani Ljubljanske posojilnice o severnih apneniških Alpah g. prof. Janko Mlakar.

c Javni nastop Pomladkov Jadranske strže. Dne 3. junija t. l. bo v Celju javni nastop Pomladkov Jadranske strže z vseh celjskih žol, združen z javno tombolo. Ob tej priliku bo tudi skupščina oblastnega odbora Maribor.

c Šolska upravnega odbora Kraljevne protuberkulozne ligi v Celju bo v četrtek, dne 8. t. m. ob 8 zvečer v prostorih Zdravstvenega doma. Poleg dnevnih točk je na dnevnem redu tudi konstituiranje novega odbora.

— Drugi krov

Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu, Gunduličeva ul. 29, priredi v sredo, 7. t. m. društveni sestanek s predavanjem g. vsečn. prof. dr. Ramira Buijsa »O praznovirje. Začetek predavanja ob 9 zvečer. Gostitev dobri.

— St. Ilj pri Velenju. Naši gasilci unrizorijo na pustno nedeljo 11. t. m. ob 3 popoldne v

— Statistika zakonov v Sarajevu. Po sedaj objavljeni statistiki je bilo v Sarajevu v letu 1933 sklenjenih 978 zakonov. Od teh je bilo 138 katoliških, 147 pravoslavnih, 603 muslimanskih, 17 starokatoliških, 66 židovskih in 7 protestantskih zakonov. Število zakonov je naraslo edino pri muslimanah in židih. Število katoliških zakonov je padlo od 149 v letu 1932 na 138.

— Pol milijona za djakovsko katedralo. Iz Djakova poročajo: Za popravilo djakovske katedrale je banska uprava nakazala znesek 500 tiso

Zveza narodov naj živi!

Dva velika dobrotnika - Maščevanje nad gobavostjo

Prvič, kar obstoji, je Zveza narodov pododelovala premoženje zasebnika. Neka gospa iz Filadelfije v Ameriki je namreč darovala vse svoje premoženje Zvezi narodov. Ime te gospe je zaenkrat tajno. V svojem testamentu je odredila, da ima njen mož še pravico uporabljati njen premoženje, za njim še njena sestra; ko pa ta dva umrjeta, postane Zveza narodov lastnica ogromnega premoženja. Zvezzo narodov je ta novica silno razveselila. Uradništvo iz Zvezze je namreč prepričano, da bo ameriška milijonarka nasla tudi posnemalce. Na ta način bo Zveza narodov, kateri njene članice nerenočno plačujejo predpisane prispevke, polagoma prišla do denarja. Porabila ga bo v socialne in znanstvene namene.

Se drugi veliki dobrotnik se je oglasil v Zenevi. Ta mož ni samo dobrotnik Zveze narodov, temveč nesrečnega človeštva sploh. Brazilski trgovec s kavo N. Guenle je namreč sporočil Svetu Zvezu, da je pripravljen izročiti Zvezi 500.000 švicarskih frankov (okoli 7.500.000 Din). Svet Zvezе je ponudbo z veseljem vzel na znanje in obenem sklenil, da se v Zenevi ustanovi pod okriljem Zvezze Centre International de la Lepre (mednarodno središče za gobave). Gospod N. Guenle je namreč daroval denar pod pogojem, da ga Zveza uporabi za pobiranje gobavosti.

„Sin je zbolel za gobavostjo“

Kaj je napotilo bogatega brazilskega trgovca, da je izročil Zvezi narodov tako ogromen znesek. G. Guenle je kaj rad časnikarjem razložil te nade. Guenle je morda najbogatejši mož v Rio de Janeiro. Silno preprost človek je to. Do milijonskega premoženja se je prebil s trdim delom. Od navadnega delavca pri kavnih nasadih se je povzpel do bogatega trgovca s kavo. Imel je sina. Vedel je, kako je sam trpel, preden se je priboril do kruha, zato naj bi se vsaj njegovemu sinu godilo bolje. Dal ga je študirat. Prepotoval mu je velej svet. Vesel je bil, ko je od svojega sina prejel zadovoljiva poročila. Toda nekega dne je prejel iz južne Afrike prav od sina strašno sporočilo: Sin je zbolel za gobavostjo. Najboljši zdravniki mu niso mogli več pomagati. Oče je zato sklenil, »da se maščuje nad strašno boleznjijo in obenem po možnosti pomaga nesrečnim množicam, ki jih tare to zlo. Računajo, da je na svetu okoli 5 milijonov ljudi gobavih. Postal je sam predsednik odseka za pobiranje gobavosti pri Zvezzi narodov. Storil je že več. Posredoval je pri brazilski vladi, da bi tudi ona podarila Zvezi narodov podporo za pobiranje gobavosti. In res, Brazilija je dala 500.000 frankov.

Zveza je že našla prvovrstnega strokovnjaka za svoje novo delo. To je dr. Etienne Burnet, ravnatelj Pasteurjevega zavoda v Parizu. Dr. Burnet je že potoval v Rio de Janeiro, da bi na mestu proučil hudo bolezen. Dr. Burnet je bil zdravnik že na Pasteurjevem institutu v Tunisu. On je tudi tisti, ki je prav po našlogu Zvezzi narodov že prepotoval ves svet, da bi pregledal razdejanje, ki ga je med človeštvo povzročila ta silna bolezen. Prepotoval je Kitajsko in Daljni vzhod, južno Ameriko in Evropo. Sestavil je poročilo, iz katerega posnemamo nekaj podatkov o bolezni.

Bolezen se pojavi na glavi in se podeduje

Burnet je moral na žalost ugotoviti, da je gobavost tudi v Evropi razširjena. V krasnem zdravilišču v Bergenu na Norveskem, ki ga vodi dr. Lie, je nastanjeno še okoli 100 gobavih. Ce posmislimo, da je bilo leta 1856 v tem kraju nastanjeno 3000 gobavih, potem moramo priznati, da se je Norvegiji posrečilo to bolezen skoraj zatreti. Dr. Lie je francoskemu izvedencu pripovedoval o svojih izkušnjah. Gobavost se pojavi skoraj vedno na glavi, in sicer na koži. Preiskava mrljev je dosegala, da ne nastopi v možganah gobavcev nikakor izprememba. Bacili ne napadejo možganov, kakor so prvotno domnevali. Dr. Lie je tudi ugotovil, da se 50% bolezni pojavi pri mladini, ki se ni dosegla 15. leta starosti. Ce je bila mati gobava, se je v 19% pojavila bolezen tudi pri otrokih; ce sta bila oba roditelja bolna, pri 39%. Pri 6% je dr. Lie ugotovil, da se je zakonec nalezel bolezen od drugega zakonca. Dr. Lie je tudi pokazal v svojem zdravilišču bolnika, ki je prenašal to strašno bolezen 80 let, to se pravi, vse življenje. Podedoval jo je od staršev.

To je g. Fedosjenko, povejnik ruskega stratostata, ki se je dvignil 22.000 m visoko, a se je ponesrečil

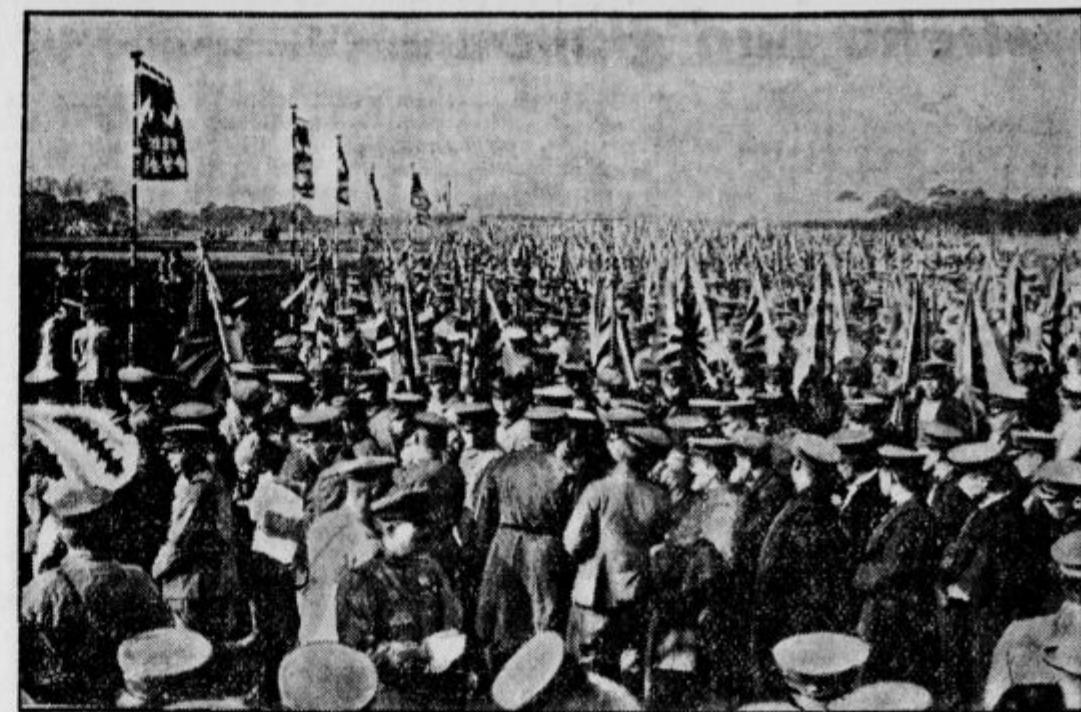
USTRELIL RADI SLABO ZLIKANIH HLAC

Iz Varšave poročajo, da je neki trgovec ustrelil krojača, ker niso bile njegove hlače dovolj čedno zlikane. Policiji je trgovec izjavil, da je krojač s svojo površnostjo napravil trgovcu hudo škodo. Ko je ta prišel v družbo s slabo zlikanimi hlačami, so se tam brili norca iz njega in on se je radi tega sprl in ni sklenil koristne kupitve.

Socialni minister v New Yorku Mac Cornick je med pregledom ječe »Welfare Islands« ugotovil čudne reči. Upravnika te ječe je zainteresiralo v intimni družbi z najhujšimi zločinci. Ti so prav za prav bili gospodarji otoka. Oni so živeli kakor gospodje na račun bolj pohlevnih ljetnikov. Med preiskavo g. ministra je prišlo do spopada med zvesto posadko in med zločinci. Med bojem so jeko tako opustili, kakor nam kaže slika.

Kdaj bo zabobnelo na Daljnem vzhodu?

Med Japonsko in Rusijo se napetost stopnjuje. Sovjetski politiki odgovarjajo na japonske priprave v Mandžuriji z ostrejšimi govorji in se tudi sami pripravljajo na boj. V Tokiu je bila velikanska demonstracija biv. vojevnikov. Na zborovanju so prislegli, da bodo branili domovino do zadnje kapljice krvi.

Kako cvete misijonstvo v domaćih rokah!

Tsining (Mongolija, Kitajska). Na čelu tega vikarijata je škof Jožef Fan, ki ga je sv. oče meseca junija posvetil kot naslednika prezgodaj umrlega msgr. Evarista Cang. O razvoju tega vikarijata, ki ga oskrbujejo skoraj same domače misionske moći, nam poroča misijonar iz sosednjega vikarijata teles zanimivosti:

»O razveseljivem stanju tega misijona sem se imel priliko prepričati že prej, ko je še spadal pod naš vikariat. Kolik pa je napredek, odkar so prepuстили belgijski misjonarji delovno polje kitajskim duhovnikom! Število katoličanov se je v teku ne polnih 5 let dvignilo od 22.000 na 30.000. Novo ustanovljeno malo semenišče ima nad 100 gojencev. V mestu Tsining je kitajski višji študijski kolegij, ki ima 45 internistov, poleg tega pa tudi žensko učiteljsko šolo s 100 gojenkami. Msgr. Cang je ustanovil tudi domačo nunske kongregacijo, ki ima nad 50 članic. Frančiškanske misijonarke (od 8 sester so 3 Kitajke) vodijo poleg ženske učiteljske šole tudi sirotišnico in lekarino, a obiskujejo bolnike tudi po hišah... V Tsiningu tudi brez nas ni nevarnosti, da bi delo božje propadlo.«

Nemški kemik dr. Fritz Haber, ki je odkril poseben način pridobivanja amonijaka iz dušika in mu je bila podeljena Nobelova nagrada, je umrl v starosti 66 let v Baselu

—
»Kadar se z možem kregava, morajo otroci vedno na sprehod,« reče gospa Žužkova sosed.

Sosedka zlobno: »Zato se vidijo torej vasi otroci tako utrujeni.«

—
Narava je odkazala možu odločno delovanje, ženski pasivnejše življenje. Nobeden izmed teh zakonov se ne sme kršiti nekaznovano (Feuchtersleben).

Zaključek mednarodnih jahalnih tekem

Predsednik Hindenburg je sprejel udeležence mednarodne jahalne tekme v Berlinu. Spredaj na levi francoski general Laurenoye, za njim komandan de Laissardiere

Največji roman je izšel na Kitajskem

Največji roman, ki ga premore svetovna književnost, je izšel na Kitajskem še v XIII. stoletju z naslovom: »Vsi smo bratje«. Ker je napadal kitajske dedne stanove, je bil kmalu prepovedan. Zadnji nesrečen je bil radi tega romana obglavljen leta 1799. Šele zdaj je ukinila kitajska vlada, komunistom naklonjena, prastara, a slejko prej veljavno prepoved. Roman je natisnjen v Šanghaju in se baje dobro prodaja. Tudi neko znano londonsko založništvo je sklenilo objaviti prevod tega dela v skrajšani obliki. A prevajala, mistres Back, je zahtevala od tvrdke pri sklepanju pogodbe 4 leta časa za svoje delo.

Kavarna za nekadilce

Praga je dobila z novim letom edinstveno kavarno, kjer je prepovedano kaditi. Poročevalce nekega češkega dnevnika je govoril z vsemi gosti. Ugotovil je, da tvorijo pretežno večino, 65 odstotkov, stari gospodje, upokojenci in slični. Zahajajo na tarok kakor v vse druge kavarne samo zato, ker jim je najbližja. Do 30 odstotkov obiskovalcev tvorijo priletnje dame, ki ne marajo volati tobak po drugih zakajenih prostorih. Samo 5 odstotkov gostov so načelniki nasprotinik nikotina, ki zahtevajo, da bi bilo kajenje sploh prepovedano po javnih prostorih. Kavarna za nekadilce so ne more pobahati s posebno živahnim prometom in najbrž ne bo našla posnemovalcev. Tudi nekadilci rajši gredo v druge obljubljenejše kavarme. Razen tega mora plačati lastnik kavarne poseben davek. To se je zgodilo na zahtevo državne monopoliske uprave in je zaveda nekoliko vplivalo na cene.

Parni autobusi

Nemčija je kot prva evropska dežela prevzela ameriške »lokomotive brez tračnic«, ki so ta teden pričele obratovati v berlinski okolici. Parni avtobusi se kurijo s težkim mineralnim oljem in razvijajo do 120 KS. Stroj in kotel sta nameščena na osi med zadnjimi kolesi. Avtobus deluje brez prestav, ki zavzemajo toliko prostora pri avtomobilu. Sofer doseže večjo ali manjšo brzino z navadnim pritiskom noge na vzvod. Parni avtobus je poceni, zanesljiv na ovinkih in pri zavirjanju ter tudi nič ne poskakuje na slabih cesti.

Iz vitezov: vitez Kunibert kaže, kako velika je bila riba, ki jo je ujel.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1°; tenuovanjski og. ali Din 2° — Najmanjši znesek za malih oglasov Din 10°. Mali oglasi se pisanje takoj praročiti — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokološka 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo**Sivilja**

za oblike in perilo se priporoča na dom. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1281. (a)

Prodajalka

mešane stroke, z dveletno prakso, zanesljiva in delovna moč, z znanjem nemščine, želi mesto v večji trgovini. Dopise na upravo »Slovenca« pod značko »Poštens.« 1283. a

Vajenci**Učenka**

se tako sprejme. Modestina Angela Smrekar, Kongresni trg 4. (v)

Mizarskega vajenca

pridnega, 14—15 let sta-

reg, z vso oskrbo v hiši,

tako sprejme. Naslov v upravi »Slovenca« pod

št. 1219. (v)

Učenka

za trgovino, z dobrim izpričevalom, — se tako sprejme. — Vprašati pri Hed. Šarc, Ljubljana, Štefanburgova ulica 5. (v)

Dva vajenca

za mizarsko obrt tako sprejmem. R. Kuhar, Mo-

kronog. (v)

Službodobe

Zavarovalni uradnik dober organizator, prvo- vrstni akviziter, se sprejme. Začetniki izključeni. Ponudbe z življenjepisom in zahtevki pod »Vodja« št. 1270 na upravo »Slov.« Maribor. (b)

Poslovodja

samočna moč, za vodjo podružnice, s kavcijo Din 15.000, s prima referenčami — se sprejme. Leo Rataj, trgovec, Sv. Lenart v Slov. goricah. (b)

Denar**Posojila**

proti mesečnemu odplačevanju pri Jugoslovenski vzajemni zadruzi, Ljubljana, Dvorakova 8. (d)

Hranilno knjižico

Kmečke hranil. v Smartem pri Litiji, z vložkom okoli 3000 Din kupim proti takojšnjem plačilu. Ponudbe poslati upravi »Slov.« pod šifro »Tako« št. 1275. (d)

Vlogo ca. 8000 Din
Ljubljanske kreditne banke prodam. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »L. K. B.« št. 1285. (d)

Objave**Izjava!**

Podpisana preklicujem obdolžitev gospa Mori, ki neresnične ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. — Marica Simončič, Marenberg. (o)

Golaž ekstrakt

mora biti v vsaki kuhinji. Ekstrakt dr. z o. z. Go- sposvetska 8. (pl)

Umrla je naša ljubljena sestra, teta in svakinja, gospodična

MATILDA FRITSCH**vzgojiteljica**

Pogreb se je vrnil v nedeljo, dne 4. februarja t. l. ob 3 popoldne v Rogaska Slatini.

ZAHVALUJEMO se velespoštovani rodbini g. dr. Kolterja za izredno skrb in požrtvovalnost, ki jo je posvetil pokojnici, dalje pač. g. kanoniku dr. Alojziju Mrharju za trud in ganljiv poslovni govor, vsem darovalcem krasnega cvečja in vsem, ki so blago pokojnico v tako lepem številu spremili na zadnji poti ter končno vsem, ki so nam lajšali žalost in izrazili sočustovanje. — Ohranjen naj bi bo blag spomin!

V Ljubljani, dne 6. februarja 1934.

Rodbini CACAK, FRITSCH.

Ludvik Ganghofer:

9

Samostanski lovec

Ali kar je sledilo naslednje jutro, to je bilo dan na dan vzdolj slabe volje gospoda Schluttemanna. Čim se je zbulil po da začetku je bila gospa Celičija nepremagljiva. In tako so moreli samostanski kmetje in trgovci s soljo trpeti v pisarnici zato, ker je »dična čast hišec« tako darežljivo kazala zobe gospodu oskrbniku.

Komaj ure je bila prešla, odkar je gospod Schluttemann v diru — sam je to nagleko imenoval »hvalevredno službeno vnmoc« — zbežal od domačega ognjišča, da bi se rešil v pisarnico. Zato je v njem še kar gorelo. Njegov glas je odmeval, da so tresa vrata kakor dur slabu ubranega basa.

Hajmo je prisluškoval temu viharju v sobi in obšel ga je prav neugoden občutek. Imel je pač čisto vest, toda dva ukradenia kozoroga in še volja gospoda oskrbnika povrh, oboje bi mu utegnilo pripraviti kaj malo prijetno urico. Postavil je palico v kot in se spustil na klop. Toda takoj je veselo iznenaden skočil spet pokonci. Sebi nasproti je zagledal sedeti Gitko; na kriku je imela košarico s telogi in boječe se je stiskala v kot. A kako zalo se je napravila! Gotovo je bila to njena praznična obleka: modro krilce z zelenimi obšivi, črn životek brez srebrnega okrasja, toda tesen in pristojen. Nabranlo platno okoli rok in vratu je bilo ko novi sneg. Crni lasje so bili spleteni v dve debeli kiti in položeni v vencu okoli čela. In k vsemu še v životek pritrjen šopek trobentice, ki so jo s svojimi zlatorumenimi cvetci krasile lepše, kakor bi jo moglo krasiti katerokoli dragotinje.

Hajmo je hitro stopil k deklici.

»Dober dan, Gitka!«

Stanovanja**ISCEJO:**

Dvosobno stanovanje
če mogoče v centru — iščem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vesten plačnik.« (c)

ODDAJO:

Štirisobno stanovanje
z vsem komfortom takoj oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod 1193. (c)

Stanovanje

dvo- ali trisobno oddam na Podmilščakovu ul. 27. Bežigrad. (c)

Hlapca

dobrega, pridnega in zanesljivega, ki je vajen sa- mostojnega dela in opravljanja živine — nadalje deklo

ki se poleg drugega razume tudi na krmiljenje prašičev — sprejme veleno- posestvo. Naslov v upravi »Slovenca« št. 1235. b

Denar**Lokal**

na prometni cesti Ljubljane (krajošča že vprejan) oddam — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1192. (n)

Hranilno knjižico

Kmečke hranil. v Smartem pri Litiji, z vložkom okoli 3000 Din kupim proti takojšnjem plačilu. Ponudbe poslati upravi »Slov.« pod šifro »Tako« št. 1275. (d)

Trgovina, gostilno

in decimalno tehnico —

kupim. Ponudbe na upravi »Slov.« pod »Decimalka« št. 1293. (k)

Nova hiša

ob tramvaju ugodno na- prodaj. Pojasnila: Berlič Franc, Dravlje 87. (p)

Hiša z vromom

v kateri se bila specerijalna trgovina z rudarskim kraju na deželi porabljena za trgovino obrta ali stanovanje se proda za 40.000 Din. En del kupnine bi se sprejel tu- di v hranilnih knjižicah Poitze se Ljubljana. Dr. Loretto, Kongresni trg št. 2. (pl)

Posestva

ob tramvaju ugodno na- prodaj. Pojasnila: Berlič Franc, Dravlje 87. (p)

Trgovina, gostilno

in decimalno tehnico — kupim. Ponudbe na upravi »Slov.« pod »Decimalka« št. 1293. (k)

Ročni voziček

od 50 l naprej belo, rdečo in črno — se dobri pri

Osrednji vinarski zadruži za Jugoslavijo v Ljubljani. Kongresni trg 2. (l)

Nova hiša

ob tramvaju ugodno na-

prodaj. Pojasnila: Berlič Franc, Dravlje 87. (p)

Hiša z vromom

v kateri se bila specerijalna trgovina z rudarskim kraju na deželi porabljena za trgovino obrta ali stanovanje se proda za 40.000 Din. En del kupnine bi se sprejel tu- di v hranilnih knjižicah Poitze se Ljubljana. Dr. Loretto, Kongresni trg št. 2. (pl)

A. & E. SKABERNÈ**LJUBLJANA****Parcelo 500 m²**

v lepi legi na Kodeljevem produ pod ugodnimi plačilnimi pogoji Kompan. Po- ljanska cesta 13. (p)

Posestvo

obstoječe iz hiše, gospodarske poslopja in okoli 50 oralov zemlje, vse v dobrem stanju, od me- sta Kočevje 12 km, na državni cesti, radi prese- lije prodam. — Naslov: Hutter Matija, Novilazi št. 21 pri Kočevju. (p)

Glasba**Klavirji!****Pianini!**

Kupujte na obroke od Din 400.—

rve svetovne fabrikate

Bässendorfer Steinway Förster Petrol. Höfli Stigl originali, ki so nesporočno najboljši!

Lahka precizna mehanika. Prodaja teh izkraju- nele sodne izvenec in bivši učitelj Giambene Matice

Alfonz Breznik

Aleksandrovca cesta 7.

Velikanska začetna vseh glas- benih instrumentov in stro-

nih.

Kupimo

Seno

sladko, zdravo, se kupi.

Naslov v upravi »Slov.«

pod št. 1292. (k)

Ročni voziček

in decimalno tehnico —

kupim. Ponudbe na upravi »Slov.« pod »Decimalka«

št. 1293. (k)

Srebrne krone

staro zlato in srebro ku- puje RAFINERIJA DRA- GIH KOVIN Lubljana. Ilirska ulica 36. vhod v Vidovdanske ceste pri gospodinu Možina

lepo, petletno, brezhibno, prodam ali zamenjam, ker je breja Naslov v upravi »Slovenca« 1164. (l)

Prodamo**Nogavice, rokavice**

in pletenine. Vam nudim veliki izbiči na načinence vrdka Karl Prelog Lubljana Židovska ulica in Stari trg 34.

Najlepše Vam prepleska

pohištvo v brušenem laku

(po praksi, pridebljeni na Dunaju)

Martine, Černe & Co., družba z o. z.

Ljubljana

Telef. 2814 Vožnjakova 8

VINO**Centralni vinarni v Ljubljani**

Več tisoč kg sena

in otave prodamo po ni- zki ceni. Golob & Ko., to- varna kem. izd. Vič. (l)

Sveže načinljive norveške